Proletari din toate țările, uniți-vă!

Scînteia tineretului

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI COMUNIST

ANUL XLII
SERIA II
Nr. 11 442

6 PAGINI
50 BANI

SÎMBĂTĂ
15 MARTIE
1986

PRIMIRI LA TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU

DELEGAȚIA PARLAMENTARĂ DIN REPUBLICA ZIMBABWE

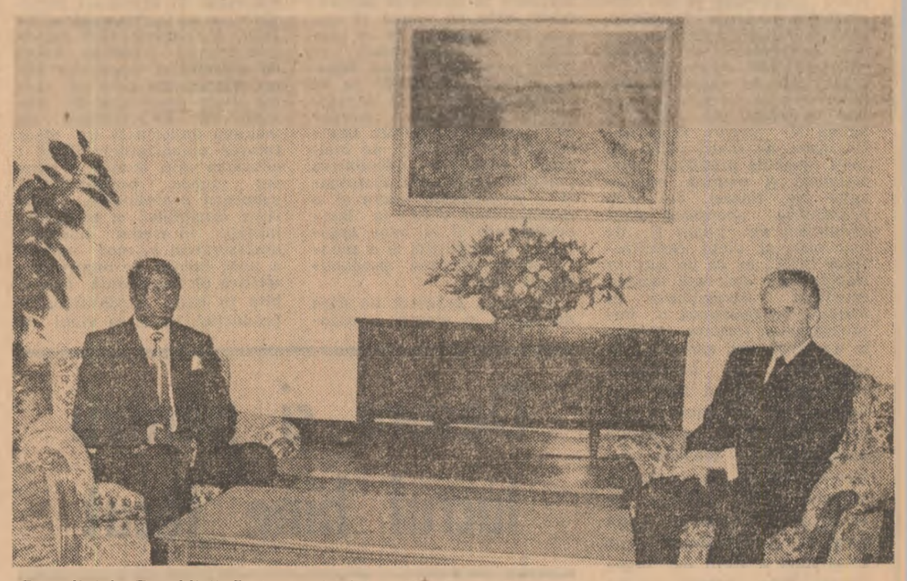

Președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a primit, vineri, delegația parlamentară din Republica Zimbabwe, condusă de Nollan Chipo Makombe, președintele Senatului, care efectuează o vizită în țara noastră.

Conducătorul delegației a arătat că tovarășul Canaan Sodindo Banana, președintele Republicii Zimbabwe, și tovarășul Robert Mugabe, președintele Uniunii Naționale Africane din Zimbabwe, prim-ministru, i-au încredințat plăcuta misiune de a transmite tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, mesaje personale de calde salutări, împreună cu cele mai bune urări de sănătate și fericire, iar poporului român de progres, prosperitate și noi succese în construcția socialistă.

Mulțumind, tovarășul Nicolae Ceaușescu a transmis, la rîndul său, tovarășilor Canaan Sodindo Banana și Robert Mugabe un salut călduros, însoțit de cele mai bune urări de sănătate și fericire, de pace și progres pentru poporul zimbabwean prieten.

În timpul întrevederii, desfășurată într-o atmosferă cordială, s-au relevat cu satisfacție relațiile de prietenie și colaborare statornicite între cele două partide, țări și popoare, evidențiindu-se rolul determinant al întîlnirilor și înțelegerilor convenite la nivel înalt în dezvoltarea rodnică a acestor raporturi. A fost exprimată dorința comună de a imprima un curs tot mai dinamic și de a da

(Continuare în pag. a V-a)

AMBASADORUL SPANIEI cu prilejul prezentării scrisorilor de acreditare

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, președintele Republicii Socialiste România, a primit, la 14 martie, pe Nicolas Revenga, care și-a prezentat scrisorile de acreditare în calitate de ambasador extraordinar și plenipotențiar al Spaniei în țara noastră.

Înmînînd scrisorile de acreditare, ambasadorul **Nicolas Revenga** a subliniat că îi este deosebit de plăcut să folosească acest prilej pentru a transmite președintelui Nicolae Ceaușescu un cordial mesaj de prietenie din partea regelui Juan Carlos I, împreună cu cele mai bune urări de progres pentru poporul român.

În cuvîntarea prezentată de ambasador sînt evocate relațiile prietenești dintre cele două țări, relevîndu-se importanța întîlnirilor la nivel înalt, de la Madrid și București, care au evidențiat interesul reciproc de a extinde și mai mult raporturile spaniolo-române. Este reliefată, totodată, buna conlucrare dintre Spania și România pe arena mondială, ele acționînd constant în vederea deschiderii de noi căi de înțelegere, pentru

(Continuare în pag. a V-a)

1921 PARTIDUL COMUNIST ROMÂN 1986

stegarul marilor noastre idealuri și împliniri revoluționare

Acum, cînd într-o impresionantă, indestructibilă unitate de gînd și voință națiunea noastră socialistă se pregătește să întîmpine cu noi și importante succese în toate domeniile de activitate glorioasa aniversare a 65 de ani de la făurirea Partidului Comunist Român ampla și deosebit de bogata perspectivă istorică pe care o întreprindem ne relevă un adevăr fundamental, o autentică axiomă a devenirii noastre revoluționare — **în toți acești ani de eroice lupte și măreațe biruințe Partidul Comunist Român s-a afirmat permanent, neînfricat ca o adevărată pildă de dăruire și abnegație în slujirea fără preget a intereselor supreme ale întregului nostru popor.** Apărut pe scena istorică ca expresie legic-necesară a maturizării politice și organizatorice a clasei muncitoare, Partidul Comunist Român a polarizat și unit, printr-un larg și original ansamblu de forme și modalități, cele mai înaintate elemente din rîndurile tuturor claselor și categoriilor sociale progresiste, a dus o luptă neînfricată, a înfruntat curajos teroarea și prigoana și și-a înscris pe steagul său de luptă marile aspirații de libertate socială și dreptate națională, cauza socialismului și păcii.

Organizînd și conducînd victoria revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă din neuitata vară a lui 1944, antrenînd întregul popor la izgonirea cotropitorilor și eliberarea definitivă a țării, catalizînd toate energiile creatoare ale națiunii pentru făurirea unei României mai libere, mai mîndre și demne cum nu a fost ea niciodată, partidul nostru este urmat cu dragoste, recunoștință, prețuire și încredere de întregul popor.

În cronica glorioasă de luptă revoluționară a partidului, perioada istorică inaugurată de Congresul al IX-lea are o semnificație aparte, cu totul inconfundabilă. În toate aceste peste două decenii, din inițiativa și sub directa îndrumare a tovarășului Nicolae Ceaușescu, partidul se manifestă ca autentic centru vital al întregii societăți, ca un uriaș catalizator al potențialului creator al maselor și el exprimă și sintetizează, ca nimeni altul, aspirațiile noastre fundamentale, interesele supreme ale întregului popor.

Viața, faptele demonstrează că izvorul inepuizabil al forței revoluționare a Partidului Comunist Român se află în legătura sa permanentă, directă și statornică, în dialogul neîntrerupt cu făuritorii bunurilor materiale și spirituale, ai avuției sociale. Numai pe baza unei cunoașteri clare, științifice, ferită de prejudecăți și scheme rigide, partidul poate și trebuie să-și înfăptuiască cum se cuvine rolul său conducător, misiunea nobilă încredințată de istorie de a elibera omul de orice exploatare, de a-i oferi un cadru politic, economic și social de afirmare plenară, numai astfel poate el să rămînă la fel de tînăr ca anotimpul în care s-a făurit.

Este meritul de o excepțională însemnătate al tovarășului Nicolae Ceaușescu, acela că prin strălucitul său exemplu personal a imprimat, întregii activități a partidului, un suflu nou, militant, a conferit plenitudine efectivă autenticului, nestinsului spirit revoluționar care trebuie să caracterizeze în cel mai înalt grad întreaga muncă și viață a comuniștilor, practic a întregului nostru popor. În repetate rînduri, secretarul general al partidului a insistat asupra ideii de majoră însemnătate și semnificație potrivit căreia comuniștii nu au și nu pot avea drepturi mai multe decît ceilalți cetățeni, că ei au în primul rînd îndatoriri tot mai mari pe măsura amplificării obiectivelor și creșterii complexității procesului revoluționar din patria noastră. Acest proces revoluționar nu se încheie odată cu preluarea puterii politice de clasa muncitoare și aliații săi, dimpotrivă, el se continuă într-o etapă nouă, superioară. Acestor fundamentale comandamente și exigențe istorice sînt menite să le răspundă obiectivele și direcțiile de dezvoltare social-economică a patriei stabilite de Congresul al XIII-lea pentru cincinalul 1986—1990 și, în perspectivă, pînă în anul 2000. Am putea chiar spune că prin maniera profund științifică și spiritul larg democratic în care au fost dezbătute, fundamentate și aprobate aceste obiective de importanță decisivă pentru intrarea României într-un stadiu nou de dezvoltare și, pe această bază, pentru creșterea nivelului de trai material și spiritual al întregii națiuni, ele reprezintă o nouă și strălucită dovadă a spiritului de înaltă responsabilitate patriotică cu care partidul nostru asigură progresul neîntrerupt al țării, ridicarea ei pe tot mai luminoase culmi de civilizație și progres.

O știm cu toții, noua etapă pe care o parcurgem ridică pentru comuniști, practic pentru întreaga națiune, imperative și comandamente cu totul deosebite care vin să asigure continuitatea politicii revoluționare a partidului nostru, dar, în același timp, necesită permanenta înnoire a căilor și mijloacelor de acțiune, perfecționarea continuă a stilului și metodelor de muncă a fiecărei organizații de partid, a fiecărui colectiv, indiferent de domeniul său de activitate. Totodată, se impune ca și în viitor să se acționeze cu toată energia pentru ridicarea nivelului politic și profesional al tuturor membrilor partidului, practic a întregului nostru popor. Numai așa se va asigura înfăptuirea sarcinilor esențiale ale acestei perioade de maximă importanță, numai așa putem și avem dreptul să afirmăm că ne-am făcut pe deplin și în orice împrejurare datoria de buni și devotați fii ai partidului și ai poporului.

Acum, la acest moment sărbătoresc, prin perspectiva marilor izbînzi și împliniri cu care partidul se înfățișează la cea de-a 65-a aniversare a făuririi sale cu o conștiință clară asupra a tot ceea ce trebuie să înfăptuim azi și în viitor, a ne face datoria așa cum se cuvine în îndeplinirea sarcinilor ce ne revin, a păstra și întări forța și unitatea de monolit a partidului — mărețul și eroicul centru vital al societății — este un omagiu binemeritat și un înalt legămînt de conștiință patriotică, revoluționară.

ȘERBAN CIONOF

ÎN SLUJBA INTERESELOR SUPREME ALE ÎNTREGULUI POPOR

Răspunzînd înflăcăratelor chemări ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, mobilizare exemplară pentru realizarea programului de producție suplimentară

Din cronica întrecerii

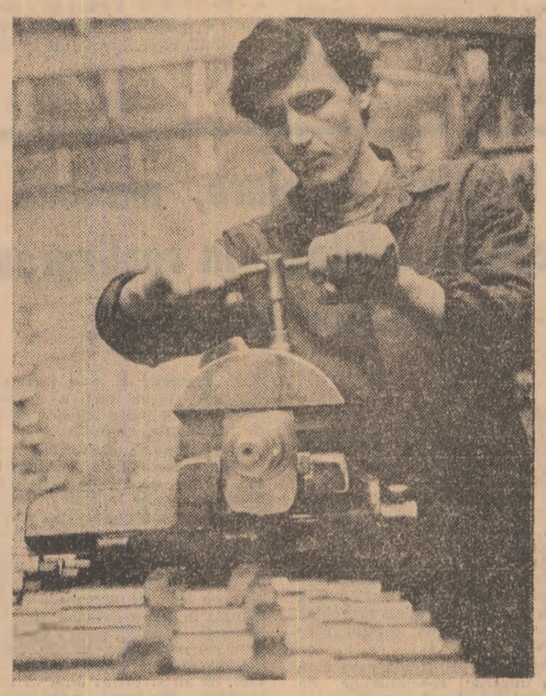

● Activitatea desfășurată de **COLECTIVELE UNITĂȚILOR INDUSTRIALE DIN JUDEȚUL OLT** în vederea onorării exemplare a sarcinilor de plan se regăsește în realizarea, de la începutul anului, a unor importante cantități suplimentare de bunuri materiale, între care 560 000 mc gaze asociate utilizabile, 400 000 mc gaze libere, 1 500 tone aluminiu primar și aliaje, 160 tone țevi din aluminiu pentru irigații, 80 tone electrozi siderurgici și nipluri din grafit, utilaje destinate industriei alimentare, confecții textile în valoare de peste 7 milioane lei, 40 000 tricotaje și alte produse.

● **COLECTIVUL ÎNTREPRINDERII DE CONFECȚII FOCȘANI** și-a depășit planul la producția marfă, pe perioada care a trecut din acest an, cu 5,5 la sută. Totodată, sarcinile la export au fost depășite cu peste 7 milioane lei, livrîndu-se beneficiarilor cantități suplimentare de confecții pentru femei, bărbați și copii, într-o gamă sortimentală variată.

De notat că în acest prim an al actualului cincinal produsele noi vor reprezenta circa 98 la sută din întreaga producție ce se va realiza aici.

● **COLECTIVUL ÎNTREPRINDERII DE RULMENȚI DIN BÎRLAD** a realizat, în plus, în perioada care a trecut din acest an, o producție marfă industrială în valoare de peste 8 milioane lei, concretizată în peste 300 000 bucăți de rulmenți. Sporurile obținute se datoresc în exclusivitate creșterii productivității muncii, indicator mai mare cu 2,5 la sută față de plan.

● **ÎNTREPRINDEREA DE UTILAJE DIN ALBA IULIA** pune la dispoziția economiei naționale noi utilaje cu înalte performanțe tehnico-funcționale. Printre acestea se află presa cu frictiune de 120 tone forță — solicitată în industria materialelor refractare — transportorul cu bandă de mare capacitate pentru exploatările carbonifere, selectorul de semințe cu separație magnetică a corpurilor străine, instalația de încărcare în vrac a cerealelor, mașina de dozat material pulverulent.

Deplină angajare, maximă responsabilitate în realizarea sarcinilor la export

„Onorarea integrală a tuturor comenzilor și sarcinilor de plan pe luna februarie la producția de export constituie un rezultat notabil care răsplătește pe deplin eforturile întregului colectiv de muncă angajat plenar în realizarea mobilizatoarelor obiective ce stau în fața întreprinderii noastre în acest prim an al noului cincinal. În acest fel există condiții reale ca sporul de peste 60 la sută față de anul 1985 al produselor pentru export să poată fi atins în termenele prevăzute", aprecia economista Lucia Morar, directoarea Întreprinderii „Tricoul Roșu" din Arad, unitate înscrisă deja printre firmele de prestigiu pe plan mondial în acest domeniu.

Într-adevăr, un debut bun, rod al bunei organizări a procesului productiv, al prevenirii tuturor problemelor de ordin tehnic, al aprovizionării ritmice cu materii prime și materiale auxiliare, al participării exemplare a întregului colectiv. Au fost realizate astfel o serie de contracte în devans și în întregime comenzile la zi, produsele fiind livrate la parametrii calitativ superiori, la nivelul exigențelor pieței externe. Un factor remarcabil, după cum subliniază și directoarea întreprinderii, îl reprezintă aprecierea deosebită de care se bucură unitatea din partea partenerilor pe relația clearing țări socialiste, principala firmă colaboratoare oferind harnicului colectiv arădean o diplomă specială în semn de prețuire a promptitudinii livrărilor și calității produselor executate. Mai important, însă, interesul deosebit față de producția românească s-a concretizat și în dublarea cererilor pentru 1986, la nivelul sarcinilor de plan pe întreg anul, existînd premise reale — ca urmare a realizării în aceste zile a colecțiilor trimise de specialiști arădeni — ca încă de pe acum să se angajeze importante cantități de produse pentru anul 1987. O muncă prospectivă, de o eficiență sporită (dincolo de sporul producției contractate), căci în acest fel se reușește să se cunoască cu exactitate, cu trei luni de zile înainte, sortimentele ce se vor executa, facilitînd implicit pregătirea corespunzătoare a fabricației, contractarea minuțioasă a materiilor prime și a materialelor auxiliare necesare.

Un alt element care contribuie la derularea la parametrii prevăzuți a producției de export pe această relație, este legat de

GHEORGHE CRIȘAN

(Continuare în pag. a II-a)

REPORTAJUL NOSTRU

NOTE MAXIME LA EXAMENUL INTELIGENȚEI CREATOARE

Secția de preparare a Exploatării Miniere Mintia Vețel, (județul Hunedoara), nu face parte din familia colosilor industriali ce impresionează încă de la început prin dimensiuni. Mai mult, hala care o găzduiește este pur și simplu eclipsată de uriașa termocentrală aflată peste drum. Cu toate acestea, fapte remarcabile de muncă și dăruire se împlinesc și aici, zilnic, la fel ca oriunde în țară. Există și aici tineri profund angajați în efortul pentru valorificarea cît mai eficientă a tuturor resurselor oferite de natura și industria județului. Prin prelucrarea minereurilor sărace ca și a materiilor secundare (cenuși, steril, zguri etc.) se obțin aici concentrate din care se extrag apoi importante cantități de metale foarte folositoare în industrie. Despre modul în care se muncește aici vorbesc însemnatele (și sistematicele) depășiri de plan. Așa cum ne spunea inginerul Andrei Negoțiu, secretarul organizației U.T.C. din secție, aici lucrează mulți tineri care ar merita un loc la panoul de onoare. Iată doar cîțiva dintre aceștia: Iosif Pașca, Tatiana Ștefan, Lucia Mărcuț (preparatori), Iulian Chiba, Iakab Elek (lăcătuși), Adrian Țiptăr (electrician), Ligia Țiptăr și Margareta Rosz (Laborator C.T.C.). Se remarcă, de asemenea, seriozitatea și responsabilitatea cu care tinerii specialiști își împlinesc datoria, însuflețirea cu care se implică în rezolvarea problemelor de producție aflate la ordinea zilei. E drept, încă de la primul pas s-au bucurat de toată încrederea conducerii, a întregului colectiv. Astfel, însuși secretarul organizației U.T.C., ing. Andrei Negoțiu, deși foarte tînăr, este deja șeful unei formații de electromecanici. La rîndul lor, inginerii stagiari Margareta Rosz și Adrian Popa conduc echipa de la laborator și, respectiv, o formație de lucru de la preparare. Absența experienței dobîndite prin vechime în muncă este suplinită în aceste cazuri de competență și talent căci, este un adevăr verificat: lucrul cu oamenii este o adevărată artă. Tînăr și el, inginerul Sorin Copăescu este deja șef de atelier, dar afirmarea sa profesională nu se reduce la atît. Permanenta sete de cunoaștere, de autodepășire, nevoia de a face ceva în plus, pentru ca lucrurile să meargă și mai bine sînt resorturile care au determinat pasiunea sa pentru creație și cercetare. Astfel, o bună parte din concepția noii tehnologii de prelucrare a cenușilor sărace îi aparține. Alături de inginerul Copăescu iau parte la bătălia pentru nou și ceilalți tineri specialiști din cadrul secției, fiecare reușită în acest domeniu reprezentînd pentru ei o nouă confirmare a capacității

G. HUREZEAN

(Continuare în pag. a V-a)

Copii frumoși și sănătoși pentru vigoarea și tinerețea patriei

O ÎNDATORIRE DE ÎNALTĂ RĂSPUNDERE FAȚĂ DE SOCIETATE, FAȚĂ DE VIITORUL NAȚIUNII NOASTRE SOCIALISTE

ZESTREA DE ACASĂ

Se aștepta pe semne să vorbim despre proiecte și construcții navale, despre cum se simte și cum lucrează în acest colectiv minunat, al ICEPRONAV Galați. Cînd află însă tema pe care i-o propun — despre familie, tînăra subingineră Lida Dobrițoiu pare puțin derutată.

— Dar eu n-am nimic deosebit de spus în această privință. Dacă vorbeați cu frații mei...

— Cîți frați ați fost acasă?

— Sîntem nouă. Fratele cel mai mare, Constantin Sosai, este maistru la Mizil. Nicu este inginer aici, în Galați, la Întreprinderea NAVROM. Toți cei ce i-au urmat au făcut o facultate. Mihai, Grigore și Georgică sînt ingineri în combinatul siderurgic, iar Petrică este cu mine aici, în institut. Nicu, ieșind primul inginer, n-a vrut să ne lase să ne mulțumim cu puțin, să nu mai învățăm, să nu dobîndim o calificare înaltă, o pregătire foarte serioasă. Și ne-a ajutat și material, nu numai cu sfatul. Așa se face că toți am învățat mecanica, i-am călcat pe urme. A contat însă enorm și impulsul primit de la tata care a fost muncitor, ani de zile fruntaș în producție. Tata a avut mereu grijă ca în familia noastră să obțină cîștig de cauză numai ideile bune, sănătoase. De aceea, noi n-am ajuns să-l admirăm nici o clipă, cum văd că se mai întîmplă, pe cei care se descurcă în viață oricum, prin orice mijloace. Și îi admirăm numai pe cei ce dobîndesc ceva prin muncă cinstită. La rîndul meu, am și eu grijă ca în propria-mi familie, căci am și eu deja doi copii, să prindă rădăcini numai asemenea idei sănătoase. Că orice vis frumos îți-l poți realiza prin muncă. Eu, de pildă, eram muncitoare, după absolvirea liceului, la Întreprinderea Mecanică Navală din Galați și m-am înscris la seral. Cînd am împlinit 20 de ani, m-am căsătorit. Soțul meu avea 22 ani, era student la zi. Ni s-a părut că sîntem destul de maturi pentru a întemeia o familie. Și nu ne-am înșelat. Zestrea noastră educativă de acasă a fost foarte bogată. Acum, cînd îmi ingrijesc

ION CHIRIC

(Continuare în pag. a V-a)

Evenimente în viața organizațiilor U. T. C. — adunările de dare de seamă și alegeri

Despre și pentru lucrul bine făcut

Desigur, contează, în desfășurarea unui eveniment, și modul cum te prezinți la „întîlnirea" cu el. Fapt înțeles în întreaga sa dimensiune emoțională și de uteciștii din moderna Întreprindere de Rulmenți din Alexandria, care, alături de ceilalți tineri ai țării, desfășoară în aceste zile de angajare deplină și efort creator adunările generale de dare de seamă și alegeri. Organizație mare, cu tineri avînd un înalt nivel de pregătire profesională și politică, organizația de tineret din I.R. Alexandria abordează acest eveniment de bilanț și de nou elan al vieții organizațiilor U.T.C. ca pe un fapt ce trebuie să stea sub semnul spiritului revoluționar în acțiune. Se realizează o împrospătare a forțelor, se trece la un nivel nou, superior de organizare și mobilizare. Bineînțeles, pe un fond de intensificare a acțiunilor organizațiilor U.T.C. pe spațiile producției, ale creației tehnico-științifice, ale implicării activelor U.T.C. în viața de zi cu zi a tinerilor, altfel spus o „sensibilizare" pe toată linia a vieții de organizație. Este cumva vorba doar de o campanie ce se va stinge imediat după adunările generale de dare de seamă și alegeri? Este și campanie, dar este, totodată, o amplificare a unei bune activități curente în viața de organizație. Și este, de asemenea, un mod de a sărbători evenimentul cît și de a întîmpina, de a pregăti colectivele de tineri pentru alegeri. Întreaga efervescență pe plan organizatoric, cultural, spiritual, are influență în realizarea sarcinilor de plan, depășite în lunile ianuarie și februarie, ne spune tovarășul Tineu Dode, secretarul comitetului de partid. A crescut, de asemenea, și calitatea produselor realizate de tineri. Pregătirea adunărilor generale de dare de seamă și alegeri a început, ni se relatează, încă din decembrie. S-a început „un pic mai devreme" pentru că un lucru ca să fie reușit trebuie pregătit amănunțit și din timp. Ca o concluzie referitoare la adunările generale de dare de seamă și alegeri desfășurate pînă în prezent în I.R. Alexandria se poate spune că au fost bune, că au evidențiat ceea ce se aștepta, ceea ce era de evidențiat — hotărîrea tinerilor de a face totul pentru realizarea unei producții de înalt nivel calitativ, îndeplinirea planului, implicarea accentuată a colectivelor tinere și a organizațiilor U.T.C. în buna desfășurare și în buna organizare a producției și a muncii pentru sporirea productivității muncii.

Adunarea generală de dare de seamă și alegeri a organizației U.T.C. nr. 2 de la carcase-garnituri rulmenți nu a făcut „figură aparte", sa încadrîndu-se, prin întreaga-i desfășurare, în atmosfera generală de seriozitate și implicare a tinerilor de aici, tineri muncitori cu înaltă calificare. Firește, în proiectul de hotărîre a organizației U.T.C. privind înfăptuirea sarcinilor ce revin tinerilor din documentele Congresului al XIII-lea al P.C.R., din orientările și indicațiile tovarășului Nicolae Ceaușescu, se evidențiază, în primul rînd, acțiunile în sprijinul producției, acțiunile pentru realizarea de producție suplimentară, apoi acțiunile de popularizare a tinerilor care au rezultate foarte bune în producție, organizarea de activități specifice privind perfecționarea pregătirii profesionale, întărirea disciplinei de producție și participarea directă a organizației U.T.C. la înfăptuirea acestui important deziderat, implicarea organizației în urmărirea întreținerii și în întreținerea utilajelor. Nu lipsesc nici aspectele privind întărirea vieții de organizație. Aspectele coordonatoare ale dării de seamă și ale proiectului de hotărîre țin de obiective de maximă importanță în viața tuturor organizațiilor U.T.C.: educarea prin muncă și pentru muncă, perfecționarea pregătirii profesionale, întărirea disciplinei și responsabilității în rîndul tinerilor, desfășurarea, în mod curent, a unor lucrări de muncă patriotică de importanță deosebită în buna desfășurare a producției, întărirea vieții de organizație, participarea unui număr cît mai mare de tineri la creația tehnico-științifică, îmbunătățirea activității ideologice în toate colectivele de tineri, diversificarea acțiunilor cultural-educative și sportive. Darea de seamă prezentată de birou, referitoare la întreaga activitate a organizației în ultimul an, arată că tînărul colectiv din cadrul atelierului garnituri a realizat o depășire de plan cu 8 procente prin buna organizare a producției, prin ridicarea calificării profesionale, prin realizarea de economii, prin exploatarea rațională a utilajelor, prin folosirea integrală a timpului de muncă. A fost stimulată creația tehnico-științifică, s-au depus eforturi pentru o mai bună integrare la locurile de muncă a tinerilor, cursurile de perfecționare au fost susținute cu lectori tineri, au fost organizate ore în sprijinul producției. Anul trecut atelierul garnituri a obținut locul I pe secție în întrecerea utecistă și locul II pe întreprindere. Situarea pe podiumul fruntașilor înseamnă o activitate de organizație eficientă, un birou al organizației receptiv și, totodată, cu multă inițiativă. Activitate ce va fi continuată și îmbunătățită, aceste deziderate fiind parte integrantă în luările de cuvînt ale tuturor celor care au ținut să se implice cu opinia lor și în desfășurarea adunării generale de dare de seamă și alegeri. Confecționera Mariana Cucu, pregătitoarele Nuța Stănescu și Niculina Tóma, inginera Gabriela Dumitru, sortatoarea Adriana Dună, reglorul Marian Micu au exprimat tot atîtea amendamente la proiectul de hotărîre, au adus completări dării de seamă și s-au angajat, în numele lor și al celor peste 60 de colegi, de a face din organizația U.T.C. numărul 2 din Întreprinderea de Rulmenți Alexandria o organizație foarte bună, o organizație model. Angajamente care, ținînd cont de toate aspectele ce au compus tabloul viu, dinamic, al acestui eveniment, vor deveni faptă frumoasă.

A fost o adunare generală de dare de seamă și alegeri care, dincolo de aerul sărbătoresc, festiv, cu unele emoții, a avut un caracter de lucru, de angajare — expresie a unei autentice tradiții de muncă și viață în organizația U.T.C. A fost, s-ar putea spune, încă o lecție, o lecție de viață de organizație oferită de tinerii din atelierul garnituri al I.R. Alexandria celor 11 colegi temporari ai lor care se pregătesc aici pentru a fi oameni ai muncii în noua întreprindere de același profil din Slatina.

EUGEN MIHĂESCU

Festivalul național „Cîntarea României"

PICTORII-COPII DIN VALEA TROTUȘULUI

Cu două decenii în urmă aici, în orașul de pe malurile Trotușului — Onești —, lua ființă Cercul de desen „Ion Diaconescu". Inițiatorul și animatorul său este profesorul Gheorghe Mocanu.

Profesorul lor era — și avea să o confirme și în anii ce au urmat — un pictor înnăscut, impătimit, format la școala marilor maeștri Tonitza, Pallady, Luchian, caligrafiind în subtile motive florale o sensibilitate cu totul aparte. Despre pictorul Gheorghe Mocanu, un critic de rigoarea și exigența lui Ion Frunzetti, avea să noteze: „E mult să vibrezi consonant cu zările și cu perdelele de păduri ale priveliștii! Mocanu și-a luat sarcina să spună lumii ce, din el, e lumea trăită, și ce, din lume, este el. Sarcina asta și-o ia fiecare pictor al văzutelor pe rînd. Am siguranța că moldoveanul din Vilcelele Tîrgului Ocnei nu și-a luat-o fără să știe că o poate duce la capăt!"

Acesta este, așadar, artistul, profesorul și omul Gheorghe Mocanu. Profesorul Gheorghe Mocanu a durat aici, la Școala generală nr. 5 din municipiul Gheorghe Gheorghiu-Dej, nu un simplu atelier de zugrăvit culori, ci o aleasă, inconfundabilă Academie a purității.

Iar roadele nu au întîrziat să se arate. Au fost mai întîi participările la expozițiile naționale ale pionierilor și școlarilor, expoziții în tot mai numeroase orașe ale țării, apoi au început să fie tot mai dese participările la prestigioase manifestări internaționale în Franța, R. D. Germană, India, Noua Zeelandă, S.U.A., Japonia, Elveția, Olanda, Italia, Mongolia, Cehoslovacia, Portugalia, Belgia, U.R.S.S. Acesta este, pe scurt, foarte pe scurt, itinerarul în timp al cercului de desen al copiilor de pe malul Trotușului, cerc distins recent cu „Diploma de onoare" a Consiliului Național al Pionierilor. Acest palmares este însoțit de elogioase aprecieri a numeroase personalități de prestigiu ale vieții culturale din țară și de peste hotare. Să spicuim, poate nu tocmai întîmplător: **„O scriu negru pe alb: am rămas uimit, vrăjit, încîntat"** (Paul Anghel); **„Constat că fapta modestului profesor de desen și a minunaților săi purtători ai soliei pămîntului nostru este receptată cu promptitudine pe toate meridianele lumii"** (Dan Zamfirescu); **„Aceasta este una dintre cele mai frumoase expoziții pe care le-am văzut în România"** (dr. Anne Taylor, Universitatea New Mexico); **„Fiecare tablou este o radiație de culori și grupul în întregime ilustrează în mod desăvîrșit spectrul talentului unor desene simple"** (David Filimon, Stokton State College, New Jersey); **„Pentru mine fiecare capodoperă pe care mi-ați trimis-o valorează greutatea ei în aur și diamante"** (profesor Tsukasa Tasaka, Japonia).

Și, pentru a întregi acest impresionant florilegiu de confesiuni și dedicații, vom încheia cu o cuprinzătoare definiție datorată criticului Dan Grigorescu: **„Un profesor care crede fără nici un fel de șovăială în talentul elevilor lui. Profesor de reală vocație care a înțeles că, mai presus de orice, copiii au nevoie de căldura sufletească a aceluia care-i îndrumă".**

Răsfoiesc, încă o dată, împreună cu profesorul Gheorghe Mocanu acest emoționant album de aprecieri și, nu știu de ce, dar nu mă pot abține să îl întreb deschis, ca între vechi prieteni, dacă există un secret al reușitelor sale și ale ucenicilor lui. „Secret? Știu și eu? De un singur lucru sînt sigur — anume că în sufletul fiecărui copil dorm, visînd, infinite culori. Totul este să reușești să îl faci pe el însuși, pe copii, să deștepte cu un cîntec acest aluat pentru suflete. Pentru ca, la rîndul lor, și ei să îl transmită celor ce vin.

Iată, anul acesta vor absolvi liceul Vicențiu Roșu, Cornel Marin, Cristina Plăcintaru, Ramona Bejenaru, Romulus Ciurea sau Daniel Bulboacă. Ei vor preda ștafeta unor noi generații, din rîndul cărora se ridică încă de pe acum noi speranțe și, chiar, certitudini: Victor Popescu, Anca Popescu, Ruxandra Suceveanu și încă mulți, mulți alții".

Să faci culorile să cînte! Iată nobila menire de dascăl, de artist, de prieten pe care și-a asumat-o și o exercită cu o exemplară devoțiune și pasiune profesorul Gheorghe Mocanu.

C. ȘERBAN

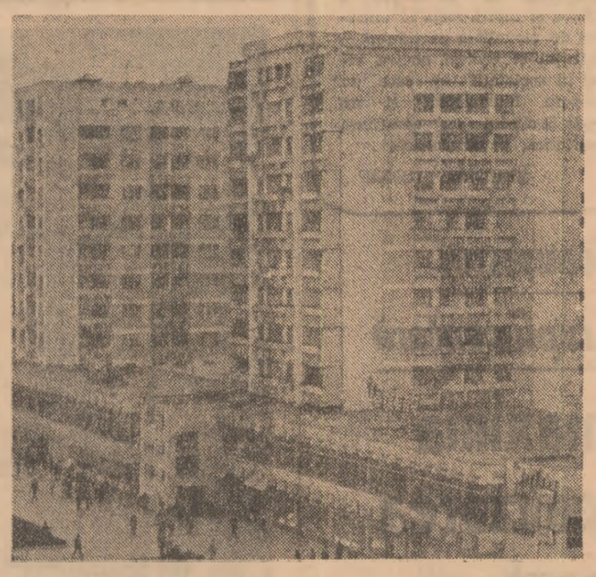

Pitești Foto: GHEORGHE CUCU

Campania agricolă de primăvară, pregătită și desfășurată exemplar

AMENAJĂRILE FUNCIARE, implicații directe asupra recoltelor

Puternic racordată efortului general al lucrătorilor de pe ogoare de a spori continuu potențialul productiv al solului, activitatea harnicului colectiv de la I.E.E.L.I.F. Timiș atinge și în acest început de campanie agricolă de primăvară înalte cote ale participării. Numeroasele obiective ale unui vast și laborios program de muncă suscită o largă mobilizare de forțe, cît și găsirea unor soluții realiste, de mare eficiență, care să permită încadrarea tuturor lucrărilor în termenele prevăzute. Problema prioritară pentru județ, realizarea acțiunilor de desecări se desfășoară în ritmuri înalte, pe 1985, înregistrîndu-se un plus de aproape 3 500 ha față de plan, ceea ce face ca suprafața totală amenajată pe întreg cincinalul trecut să ajungă la 433 000 ha, cu mult peste angajamentul asumat. În paralel, în 1985 s-au amenajat și 2 950 ha pentru irigații, productivitatea muncii marcînd o creștere de 5 la sută față de plan. Rezultate notabile, desigur, dar, așa cum aprecia și inginerul Mircea Cozma, directorul unității, departe de a epuiza resursele de acțiune pentru aducerea solurilor la un potențial productiv superior. În acest sens, bunăoară, în atenția specialiștilor se mențin și sistemele de deșecări din zona de ses, executate cu multi ani înainte, sisteme ce solicită acum peste 70 000 ha de completări. De asemenea, trebuie executate amenajări de desecări în luncile superioare ale rîurilor Timiș, Bega și Birzava, a afluenților acestora din zona colinară (30 000 ha), lucrări de combatere a eroziunii solului (66 000 ha), precum și o gamă diversă de lucrări agropedoameliorative de modelare, scarificare, afînare adîncă, subsolaj, aplicare de amendamente și gunoi de grajd pe terenurile desecate, pentru creșterea gradului de permeabilitate și îmbunătățirea structurii solurilor. Acțiuni multiple, de mare importanță, întrucît în anii ploioși există încă exces de umiditate pe unele soluri, acțiuni ce implică o mai bună organizare a muncii, ordine și disciplină desăvîrșite, respectarea termenelor de dare în folosință a tuturor obiectivelor.

Programul anului 1986, ce cuprinde lucrări de desecare pe 34 700 ha, de irigații pe 2 240 ha cît și de combatere a eroziunii solului pe 2 800 ha, este mobilizator. Dar, el poate fi îndeplinit și depășit, în spiritul angajamentelor luate de acest harnic colectiv, prevăzînd, printre altele, o producție suplimentară de 3 milioane lei, realizată prin punerea în funcțiune cu o lună înainte de termen a unei capacități de 1 520 ha în sistemul Birzava Mijlocie și a 4 500 ha în sistemul Teba-Timișat, terminarea cu 15 zile în avans a 222 ha de orezării la C.A.P. Saravale, predarea în devans a documentației tehnice pentru 12 000 ha desecări și 6 000 ha pentru combaterea eroziunii solului, cît și realizarea unei producții suplimentare industriale din reconditionări de piese, subansamble de utilaje terasiere și mijloace de transport. În acest sens, măsurile ferme prevăzute de conducerea unității sînt de bun augur, ele constînd în principal în organizarea unei activități continue, în schimburi prelungite, la toate punctele de lucru, optimizarea și raționalizarea consumului de carburanți, urgentarea măsurilor pregătitoare lansării în producție a obiectivelor, finalizarea liniilor electrice de alimentare a stațiilor de pompare de la Berecuța, Breștea (sistemul Birzava Mijlocie), Diniaș și Otelec (sistemul Teba-Timișat), a amenajării de folosire a apelor uzate de la fermele zootehnice din Cenad, Varias și Ortișoara, a tuturor lucrărilor de revizie și reparații din rețeaua pentru irigații.

Demarajul bun în noul an, efect al seriozității și maturității acestui puternic colectiv, rămîne așadar o premisă favorabilă pentru onorarea integrală, la cote calitativ superioare, a sarcinilor de plan pentru 1986, cu implicații directe, pentru creșterea recoltelor și progresul continuu al agriculturii timișene.

C. GHEORGHE

Livrarea ritmică a produselor agricole contractate la fondul de stat – obligație socială de maximă responsabilitate a gospodarilor, a tuturor tinerilor de la sate

Localitățile bihorene sînt renumite prin hărnicia și pricepe-rea gospodarilor. Potențialul de producție ridicat existent în gospodăriile populației a favorizat și favorizează contractarea și livrarea unor cantități tot mai mari de produse agricole la fondul de stat. Din situația centralizată existentă la nivelul județului rezultă o creștere sensibilă a cantităților de produse contractate și acoperirea planului la toți indicatorii. Într-o serie de localități ca Abrămuț, Boianu Mare, Borod, Bulz, Diosig, Drăgești, Girișu de Criș, Holod, Mădăraș și Noiorid au fost încheiate contracte peste nivelul planului. Prin urmare, vor fi livrate cantități suplimentare de produse agricole la fondul centralizat al statului. Iată ce relevă o situație „la zi" a livrărilor în primele două luni ale anului. La bovine au fost livrate peste 4 000 capete, însumînd 17 mii tone carne. La celelalte categorii, însă, în mod deosebit produsele animaliere, rezultatele concrete sînt sub cota matematică a perioadei. Concluzia? Ritmul livrărilor trebuie impulsionat în mod corespunzător pentru îndeplinirea programului stabilit.

Că acest lucru este posibil, o demonstrează situația existentă în comuna Nojorid, unde aproape la toate capitolele au fost contractate cantități de produse mai mari decît cele planificate. Acum se urmăresc zilnic livrările la fondul de stat, îndeosebi la tineret bovin, porci și lapte. Este bine cunoscut spiritul gospodăresc al cetățenilor din această localitate fruntașă pe țară, dragostea lor pentru creșterea animalelor. Consiliul popular sprijină în mod nemijlocit pe cetățenii care au contractat cantități sporite de carne, lapte și alte produse agroalimentare la fondul de stat. Acestora li se atribuie suprafețe însemnate pentru furaje, fiind sprijiniți totodată în obținerea purceilor și iepurilor matcă. O atenție deosebită s-a acordat fertilizării cu îngrășăminte naturale și chimice a pășunii comunale. În fruntea acțiunii de contractare s-au situat deputații Dumitru Sabău și Ștefan Bonder. Exemplul acestora a fost urmat și de alți gospodari din comună. Iustin Bărdaș din Leș a contractat 10 porci, 50 miei și 10 kg carne de păsare; Teodor Ciorba din Chișirid și Ștefan Bondar din Sauaieu au contractat cîte 3 000 l lapte și cîte un porc, Teodor Trifa din Păușa — 6 000 l lapte.

Și în alte localități ale județului există numeroase exemple de gospodari care au sporit volumul cantităților de produse contractate la fondul de stat. În comuna Bulz o serie de cetățeni, între care Aron Pașcalău, Aurel Sărăcuț, Pavel Petru Toderaș, au încheiat contracte pentru livrarea unor cantități sporite de produse la fondul de stat. Și gospodarii din Biharia sînt renumiți în ce privește preocuparea intensă pentru producerea unor cantități sporite de legume în gospodăriile individuale. Aici, aproape la fiecare casă au fost înființate solarii. Din grădinile localnicilor, anual sînt realizate cantități mari de legume timpurii și extratimpurii. Cea mai mare parte a acestora este contractată la fondul de stat. Un exemplu ni-l oferă Darabont Alexandru care a contractat la fondul de stat peste 8 tone legume, între care conopidă, roșii, ardei iute și vinete.

IOAN GAVRA

Meseriile deceniului științei, tehnicii, calității și eficienței

Obiectivul prioritar: PREGĂTIREA MULTILATERALĂ

Așa cum arată, **Liceul agroindustrial din Slobozia** poate sta alături de orice unitate liceală din oricare oraș al țării. Evident, nu este vorba doar de aspectul exterior (deși chiar acesta are importanța sa, reflectînd prima carte de vizită pentru o școală), cît mai ales de ceea ce se află în interiorul clădirilor. Adică o bază materială de excepție destinată procesului instructiv-educativ; practic, toate disciplinele de învățămînt, începînd cu cele de specialitate și continuînd cu acelea de cultură generală, beneficiază de cabinete, laboratoare și ateliere, toate dotate cu instrumente, aparate, utilaje dintre cele mai moderne.

Directorul liceului, profesor dr. **Nicolae Stancu**, este, cum se spune, un om care „arde" pur și simplu la dorința de a face din unitatea pe care o conduce o instituție de învățămînt cu renume. Faptul că în numai patru ani acest obiectiv a fost atins (liceul, cu acest profil a fost constituit în 1982), demonstrează cît se poate de grăitor afirmația de mai sus. Aceleași merite revin firește și celor 24 de profesori (dintre care 18 au gradele I și II didactice) și celor 10 ingineri și maiștri. Și cum să nu-i elogiem și pe elevi care, prin eforturile lor conștiente, au reușit să se situeze an de an la vîrf sau aproape de vîrful performanței, în concurența lor cu liceele din județ? În întrecerea utecistă „Cea mai bună școală", poziția în clasament a oscilat între locul I și al II-lea, pe trimestrul I al acestui an școlar liceul situîndu-se pe locul I.

Desigur, elemente precum cele de mai sus constituie nu numai cadrul pentru formarea unor deprinderi de comportare civilizată, de mîndrie față de istoria și cultura națională, cît mai ales un spațiu în care să se poată realiza unul dintre obiectivele majore ce stau în fața școlii, pregătirea pentru muncă și viață a elevilor, formarea lor nu numai ca buni specialiști, ci și ca oameni cu un larg orizont de cunoștințe cultural-științifice. Din acest punct de vedere, așa cum arătam, cabinetele, laboratoarele, baza didactică în suprafață de 50 hectare, microferma zootehnică oferă toate condițiile pentru o învățare cît mai eficientă pornind adică de la înțelegerea și însușirea unor noțiuni de bază, de la simplu la complicat și nu prin memorare mecanică. Evident, directorului școlii — Nicolae Stancu — rezultatele obținute de elevii de aici, atît la învățătură, dar și după aceea, la locurile lor de muncă, îi dau un sentiment de satisfacție, nicidecum însă de automulțumire. „Dimpotrivă, ne spunea interlocutorul nostru, problema unei noi calități a muncii este și va fi principalul nostru obiectiv. Formarea și educarea elevilor ca buni gospodari trebuie întărite în perioada cît ei se află pe băncile școlii. Acestor deprinderi cu care ei vin în general încă de acasă, majoritatea fiind oameni ai satelor, noi trebuie să le adăugăm o latură nouă, respectiv, obișnuirea lor cu lucrul bine făcut, cu exigența față de propria activitate, de îndeplinirea ei la termenul stabilit". Și într-adevăr, transpus în fapte, acest mod de a fi se concretizează — în primul rînd — în valoroasa activitate de pe ferma didactică, de pe care se obțin peste 10 000 kg porumb boabe la hectar în condiții de neirigare, circa 6 000 kg de grîu, recolte record fiind realizate și pe parcelele cultivate cu floarea-soarelui, sfeclă de zahăr, furaje etc. Eficientă, din punctul de vedere al instruirii, este și activitatea de la microferma zootehnică, obiectiv care însumează un efectiv de 1 000 de capete — vaci cu lapte și viței. Menționînd faptul că terenurile și animalele respective țin de I.A.S. Slobozia, subliniem la sugestia directorului liceului, buna colaborare dintre cei doi factori vizînd pregătirea de calitate a viitorilor specialiști.

Există, afirmam mai sus, o frumoasă dorință a tinerilor de aici spre rezultate valoroase în diferite domenii. Înainte de a vorbi despre ele este credem demn de reținut faptul că la acest liceu nu se intră oricum. Concurența este „tare", spre exemplu în treapta I nu s-a intrat sub media 6 și deci cine a venit aici nu rezistă decît dacă se ține de treabă. Și asta nu înseamnă numai a te menține în limitele promovării. Cea mai mare parte a elevilor (circa 70 la sută) au aici medii peste 7 și asta vine în strînsă legătură cu faptul că există la această o pasiune constantă de a ști mai mult, de a fi mereu cu un pas înaintea celor predate la cursuri. În acest sens, faptul că trei sferturi dintre elevi sînt membri activi ai cercurilor științifice vorbește concludent. Nu trebuie înțeles că este vorba doar de cercuri de specialitate. Intră în vederile elevilor și matematica, fizica, chimia, biologia, istoria și științele sociale, limba și literatura română. Referitor la acest din urmă cerc este locul să evidențiem că sînt „concentrați" asupra bunei sale desfășurări mai mulți dascăli, toți cunoscuți prin preocupările lor literare, cu volume apărute de poezie și proză. Îi amintim pe Șerban Dencă, Ion Ianole, Ion Fotache, Ion Nicolae, Damian Ștefan. Paralel cu cercul respectiv funcționează și cenaclul literar „Arcadia", „producțiile" literare cele mai bune ale elevilor apărînd în revista școlii „Coloane". Efectul unor asemenea frumoase preocupări îl reprezintă și numeroasele distincții obținute în ultimii ani la olimpiade, concursuri profesionale, sesiuni de referate și comunicări ale elevilor.

Desigur toate acestea ar putea fi luate drept simple impresii dacă n-ar exista și opiniile elevilor înșiși, care să se exprime asupra motivelor care i-au atras spre acest profil, a gîndurilor lor de viitor. Cîteva dintre acestea le redăm în continuare.

Zoica Bonciu, clasa a XII-a C: „Sinceră să fiu, la început nu realizam exact ce înseamnă acest liceu. După un an am înțeles că drumul pe care am să-l urmez este medicina veterinară. Poate este și faptul că în zona din care sînt toată lumea crește animale. Îmi plac în general animalele și este o mare satisfacție să le îngrijești, să le vezi cum cresc mari și sănătoase. De aceea nu văd cum aș putea reacționa dacă m-aș vedea obligată să-mi schimb meseria".

Costel Natu, clasa a XII-a B: „Ceea ce mă atrage spre agricultură nu sînt avantajele de ordin material. M-am născut la țară, iubesc natura și am dorința intimă de a mă reîntoarce acolo unde poți să vezi cu ochii tăi cum evoluează ea, influențată de tine. După cum o îngrijești așa îți va răspunde".

Claudia Grigore, clasa a XII-a A: „M-am visat la început la catedră, dar frumusețea cîmpului a decis în opțiunea mea. Iubesc Bărăganul, pentru că aici m-am născut și n-aș putea fi în altă parte. În toți anii din urmă am văzut cu ochii mei cum a crescut comuna noastră și asta în special datorită agriculturii".

ALEXANDRU STROE

Deplină angajare, maximă responsabilitate în realizarea sarcinilor la export

(Urmare din pag. 1)

seriile lungi în care sînt solicitate toate produsele, muncitorii putîndu-se specializa pe diferite faze ale procesului de fabricație, înregistrîndu-se astfel concomitent importante creșteri ale productivității muncii. Nu întîmplător, pentru acești parteneri comenzile anului trecut au fost finalizate cu o lună înainte de termen, realizare pe care oamenii muncii de aici sînt hotărîți să o repete și în acest an, chiar în condițiile unor sarcini productive duble.

Problema principală care suscită interesul specialiștilor de la „Tricoul Roșu" rămîne însă comenzile pentru relația devize convertibile, ce nu acoperă încă sarcinile de plan și implică totodată o serie de greutăți tehnologice. Produsele solicitate de cele 9 firme străine în luna februarie — ca de altfel și cele din producția curentă — sînt de serie scurtă și foarte scurtă, cu varietăți multiple de mărime și culoare. Acestor exigențe sporite, colectivul de muncă le răspunde printr-o mobilizare exemplară, prin constituirea unor formații de lucru cuprinzînd pe cei mai buni muncitori, pe tot fluxul de fabricație, capabili să lucreze pe diferite tipuri de mașini din dotare.

O atenție aparte este acordată adaptării coloritului la specificul fiecărui sezon, din februarie realizîndu-se, bunăoară, peste 20 de culori pastel și pe mașinile multisingle, în 20 combinații coloristice. Să remarcăm și o premieră națională ce răsplătește strădaniile continue ale specialiștilor, oferind totodată un dublu avantaj pentru unitate. Este vorba de obținerea, după lungi și numeroase încercări, a melanei vopsite în fir, livrată pentru o firmă străină. Prin această tehnologie s-a eliminat în întregime exportul de produse de bumbac, înlocuindu-se cu acest nou material și s-au încheiat comenzi ferme pentru întreg anul, pentru patru articole în 22 de combinații cromatice.

„Perspectivele acestei luni — aprecia economista Lucia Morar, — sînt de a onora din nou toate comenzile incluse în plan. Încercăm, în paralel, realizarea unor contracte suplimentare. Desfășurăm în acest sens o activitate prospectivă intensă, peste 1 000 de produse, din mai bine de 300 de articole, fiind trimise în 20 de țări, cît și la tîrgurile internaționale". Să notăm, de asemenea, că din cele 125 de modele nou create în 1986, 35 au și intrat deja în fabricație, ponderea produselor noi și reproiectate depășind astfel 90 la sută.

Așadar, mărturii grăitoare ale eforturilor unanime ale colectivului de la „Tricoul Roșu" pentru a se menține la același nivel în competiția mondială, ale hotărîrii lor — exprimată și de oamenii muncii din cadrul agregatelor specializate numărul 2 lenjerie (condus de Liliana Blider și Rodica Ifiu) sau numărul 6 — îmbrăcăminte (coordonat de Ilona Verba și Livia Szabo), fruntașe în activitatea productivă — de a înregistra noi salturi cantitative și calitative. Un efort care include de bună seamă și munca entuziastă a tinerilor căci, așa cum remarca și Adriana Horga, secretara comitetului U.T.C., acestea preiau din mers, cu siguranță și dăruire, ștafeta hărniciei, într-un ireversibil proces de întinerire continuă a întreprinderii. În acest sens, uteciștii din organizațiile B1—B2 sau A1—A2 (avînd în frunte cadre destoinice precum Rodica Petrea, Cordoș Viorica, Florica Pucea și Florica Deheleanu) au trecut deja cu brio examenul competenței, punîndu-și și ei semnătura pe produsele care fac cinste peste hotare industriei ardene și românești.

O problemă a întregii societăți

FORMAREA TINERILOR PENTRU MUNCĂ ȘI VIAȚĂ

Astăzi, Scînteia tineretului pune în dezbaterea cititorilor săi

Orele înalte ale istoriei

Aniversarea a 65 de ani de la făurirea Partidului Comunist Român, eveniment de excepțională însemnătate pentru destinele României socialiste, constituie pentru tînăra generație un nou prilej de a se întîlni cu istoria, de a cunoaște temeiurile profunde ale devenirii comuniste a patriei, de a se înscrie ea însăși în spirala istoriei, într-o continuitate firească, necesară a celor ce au gîndit și înfăptuit minunatul prezent. Cunoașterea tradițiilor de luptă revoluționară, prin încărcătura emoțională ce o generează, prin mîndria legitimă ce o stîrnește, prin posibilitățile multiple ce le oferă tinerei generații de a-și alege modele la care să se raporteze și pe care să le urmeze în viață reprezintă un profund act de educație patriotică, revoluționară a tinerilor României socialiste. Drumul eroic parcurs de poporul român, sub conducerea înțeleaptă a partidului, în acești 65 de ani, însuflețește inimile și conștințele, mobilizează elanurile, concentrează eforturile spre noi și noi fapte de muncă și viață care să fie la înălțimea glorioasei trecut.

În orele de răgaz și liniște, de meditație profundă asupra noastră, a destinului, a locului și rolului nostru în lume, ne vom îndrepta pașii către o nouă întîlnire cu istoria. Cu istoria înscrisă în documente (fotografii, inscrisuri, obiecte), documente ce parcă prind viață, animîndu-se, vorbind sugestiv despre viața, lupta și jertfele înaintașilor noștri, documente ce emoționează, clipă de clipă, prin puterea lor de a ne descifra adevărul, frumosul, binele. Pentru că un muzeu este mai mult decît adunarea, periodizarea, vizualizarea unor documente, un muzeu este chiar locul geometric al aspirațiilor și vocației unui popor. Urna cu grîu carbonizat, uneltele agricole, un inscris ce spune despre relațiile dintre stăpînitor și omul obidit, privilegiile acordate nu știu cărei pături sau clase sociale în detrimentul alteia, mărturiile răscoalelor țărănești, alte mărturii despre luptele de eliberare națională, toate acestea — și multe altele încă, de fapt tot ceea ce vezi — încheagă o viziune asupra evoluției unui popor, aduc dovezi despre vocația sa pașnică, despre aspirațiile sale de libertate și progres. Aceste cuvinte pot fi cheia descifrării lumii pe care o vei vedea: „Păstrînd de la, daci setea nestinsă de libertate, voința de a nu-și pleca fruntea sub jugul străin, hotărîrea de a rămîne ei însuși stăpîn pe viața și soarta sa, și continuînd cu spiritul rațional, judecata și pasiunea creatoare ale romanilor, poporul român avea să împlinească un eroic și măreț destin istoric, dezvoltîndu-se continuu și afirmîndu-se cu putere în rîndul popoarelor lumii". Un muzeu este lecția deschisă a istoriei, lecția emoționantă a trecutului ce luminează și înțelege cu adevărat prezentul. Nu numai pentru că îți aduce dovada palpabilă a trecutului tău, dar și pentru că te face, prin sistemul comparărilor succesive, din secol în secol, din moment în moment, să te așezi mai exact în această lume, să prețuiești profund ceea ce ești, să-ți dea dimensiunea adevărată a demnității poporului căruia îi aparții, făcîndu-te, astfel, să-ți iubești și mai mult, și mai profund patria, poporul.

Istoria partidului se împletește strîns, organic cu istoria poporului, fiind parte integrantă, ființă din ființa lui, sintetizînd, de la făurirea partidului comunist, secolele de luptă și jertfe în afirmarea, dobîndirea și ocrotirea nobilelor idealuri de care a fost întotdeauna animat poporul român. Aici, la **Muzeul de istorie a partidului comunist, a mișcării revoluționare și democratice din România**, se deschide celor tineri profunzimea unei lumi în care a predominat viața pașnică, în care prietenia, buna înțelegere, dar și demnitatea și libertatea au constante trăsături, ridicate la cele mai înalte cote, odată cu crearea partidului. Iar în această luptă pentru afirmarea lor se distinge eroul comunist, cititorul României socialiste moderne: **tovarășul Nicolae Ceaușescu.** Multiple sînt documentele ce dovedesc excepționala clarviziune a conducătorului nostru, care și-a închinat întreaga viață nobilelor idealuri ale poporului român, neabătuta sa luptă cu nedreptatea burgheză, cu încercarea regimului de atunci de a deturna valorile noastre umane perene, cu fascismul. Eveniment de mare răsunet în epocă, procesul de la Brașov de la sfîrșitul lui mai 1936 a evidențiat, o dată în plus, îndrăzneala și tăria de caracter ale tînărului comunist. „Cuvîntul liber" din 6 iunie 1936 sublinia în articolul „Impresii de la un proces" trăsăturile admirabile de caracter ale unui adolescent încă: **„Ceaușescu e un copil. Dar un copil cu o inteligență de o maturitate surprinzătoare. E scund, slab, cu ochii mici și viol, două boabe de piper. Vorbește limpede, puțin prea repede, parcă vroind să spună deodată tot ce știe. Are 19 ani, dar a văzut și a pățit ca pentru 90".** Viața închinată patriei, poporului — iată nobilul ideal al eroului ce nu și-a precupețit nici un efort, ce nu a ezitat niciodată, ce nu a obosit în afirmarea continuă a dreptății cauzei patriei și poporului său.

Exemplul luminos al tovarășului Nicolae Ceaușescu călăuzește tînăra generație, oferindu-i un model de comunist, de patriot, de revoluționar, de cutezanță în visuri, de tărie de caracter pentru a transpune în viață tot ceea ce o întreagă lume visase. Emoția, la întîlnirea cu astfel de personalități, fixează și aprofundează propriile sentimente, dîndu-ți dimensiunea înălțătoare a ceea ce patriotismul cel mai fierbinte, gîndurile cele mai curate pot realiza.

Vin aici grupuri de uteciști, vin aici grupuri de copii ce primesc cu emoție carnetul roșu de utecist. Și știu, primindu-l aici, în această atmosferă de profundă vibrație patriotică, ce semnificație adîncă are acest gest. Vin aici clase de liceeni pentru a-și desfășura orele de istorie, lecții deschise, cum se numesc ele în pedagogie, dar și lecții deschise în cel mai pur sens al cuvîntului despre istorie și patriotism. Muzeul de istorie a partidului comunist, a mișcării revoluționare și democratice din România este și prin această prismă un loc ideal pentru orele înalte ale istoriei. „Intensificîndu-ne activitatea acum, în preajma aniversării a 65 de ani de la făurirea Partidului Comunist Român, ne spune conf. dr. Ion Ardeleanu, directorul muzeului, am organizat o serie de acțiuni atît în cadrul muzeului nostru, cît și în colaborare cu alte instituții din țară cum ar fi: expuneri pe tema **«65 de ani de la făurirea Partidului Comunist Român»**, organizate împreună cu Comitetul municipal București al U.T.C. De asemenea, la Muzeul de istorie al Republicii Socialiste România, în colaborare cu Consiliul Culturii și Educației Socialiste, vom organiza o amplă **expoziție prezentînd documente ce vorbesc despre lupta clasei muncitoare din România, a maselor populare, aspecte fundamentale ale luptei Partidului Comunist Român pentru suveranitatea și independența patriei, împotriva pericolului fascist.** În cadrul acestei expoziții, un loc central îl va ocupa **prezentarea activității revoluționare a tovarășului Nicolae Ceaușescu,** punctînd procesul de la Brașov în care tovarășul Nicolae Ceaușescu devine, din acuzat, acuzator, precum și **contribuția deosebită a tovarășului Nicolae Ceaușescu la lupta antifascistă a partidului, rolul hotărîtor avut de conducătorul nostru în edificarea României socialiste, moderne.** Marcîndu-și prezența activă, rolul său de educator pentru toți tinerii țării, muzeul nostru va sprijini toate muzeele județene de istorie în organizarea unor ample expoziții dedicate evenimentului aniversat".

Cunoașterea istoriei patriei, a partidului aduce noi valențe spiritului tînăr, invitîndu-l la meditație, la profunzime, la o continuă iubire de țară, un temei pe care s-a sprijinit și se va sprijini un popor.

CONSTANTIN STAN

O VIAȚĂ EXEMPLARĂ, ÎNCHINATĂ NOBILELOR IDEALURI ALE PARTIDULUI, PATRIEI ȘI POPORULUI

„SÎNTEM GATA SĂ RĂSPUNDEM ÎNALTELOR COMANDAMENTE ALE PREZENTULUI"

Este bine cunoscută încrederea pe care partidul, secretarul său general, o acordă tinerilor, încredere similară cu speranța într-un viitor fericit, cu datoria asumată responsabil de comuniști de a clădi un asemenea viitor. La fel de familiară ne este și o altă încredere, în forța de progres a științei. Așa cum afirmă tovarășul Nicolae Ceaușescu, **știința, cercetarea științifică trebuie să se afle permanent în avanposturile economiei naționale, să ridice la nivele noi, superioare, realizările din toate ramurile de activitate.**

Tinerețe și știință. Tinerețe și spirit creator. Iată două noțiuni pe a căror unire se bazează însăși realizarea mărețelor noastre planuri de viitor. Despre modul în care școala contribuie la educarea capacității creatoare a tinerei generații am discutat cu conf. univ. dr. Ioan Boldea, prodecanul Facultății de Electrotehnică din Timișoara. Alegerea nu a fost desigur întîmplătoare: • Ioan Boldea este un cadru universitar tînăr, iar spiritul său creator a fost din plin dovedit de realizarea unor prestigioase lucrări științifice în domeniile: conversiei energiei electrice, al transportului pe pernă magnetică, al mașinilor electrice, al studiului conducerii acestora cu microcalculatoare etc., de obținerea unor importante premii științifice, de brevetare a numeroase invenții.

— Politehnica timișoreană este cunoscută pentru preocuparea sa constantă de a atrage studenții către cercetarea științifică. V-aș propune să începem cu ceea ce ar putea constitui o concluzie: munca de formare a spiritului creator a dat roade concrete?

— În ultimii doi ani, am înregistrat rezultate absolut spectaculoase. Iată o comparație — dacă anul trecut, studenții noștri au prezentat 16 propuneri de invenții, anul acesta cifra a crescut la 90! Țineți cont, m-am referit **numai** la invenții, deci la activitatea de vîrf. În umbra ei, se desfășoară o muncă uriașă, ce cuprinde un număr mult mai mare de studenți care, chiar dacă nu s-au afirmat ca inventatori, au adus contribuții interesante la o întreagă serie de cercetări. Rezultatele nu miră pe nimeni, pentru că urmează unei perioade cînd s-au luat măsuri deosebite în acest sens: studenții anului V au urmat toți un curs de inventică (intenționăm să-l extindem și la anul IV), iar realizarea invențiilor s-a bucurat de o stimulare aparte.

— Credeți că orice tînăr poate desfășura o activitate creatoare?

— Da, în măsura în care prin activitatea creatoare înțelegem realizarea unui lucru nou, util. Dacă este vorba de cercetarea științifică propriu-zisă, atunci lucrurile se cer privite nuanțat. Nu are rost să ne închipuim că toți elevii unui liceu sau toți studenții se pot afirma cu rezultate de excepție în cercetare. În același timp, nu trebuie să facem din această capacitate o unică măsură de apreciere. Noi, cadrele didactice, avem datoria să urmărim atent tinerii ce ne sînt încredințați, să-i studiem și să-i îndrumăm, conform aptitudinilor lor. Este posibil, într-un an de studiu, să ai cîțiva studenți foarte dotați pentru cercetare, dar și alții, la fel de dotați, pentru aplicarea cercetărilor. Asta nu trebuie în nici un caz să-i facă inferiori primilor. A transpune ideile noi în soluții competitive este extraordinar; avem mare nevoie de asemenea oameni! Să privim, deci, spiritul creator cu subtilitate, fără să-l vulgarizăm. Ca să revin la studenți, pe unii îi îndrumăm, în mod deosebit, spre cercetare, pe alții spre proiectare, pe alții spre execuție. Munca lor poate — și trebuie — să fie creatoare în toate aceste trei direcții, aceasta este obligația noastră de dascăli. Ne simțim de asemenea datori să-i formăm pe tineri într-o atmosferă de muncă, de cinste, de omenie. Decît să le vorbim într-un simpozion despre cum se așteaptă de la ei să muncească, odată deveniți specialiști, mai bine îi cuprindem alături de noi în activitățile utile.

Școala — promotor al spiritului de creație

— Ce rol joacă, în acest complex proces de educare a deschiderii spre nou, exemplul cadrului didactic?

— Exemplul personal este foarte important, dar și el trebuie înțeles în esență; să nu cerem unui student să fie ca unul dintre noi; tînărul are discernămînt, va lua de la fiecare ce este mai bun, își va crea el un model, înlăturînd defectele pe care, inerent, le avem. Esențialul este să fii văzut mereu ocupat, studiind o problemă, ducînd-o la bun sfîrșit. Muncind lîngă tine, tînărul trage singur concluzii pe care un noian de fraze măiestrite nu i le-ar furniza. Specialistul modern este, prin forța lucrurilor, foarte ocupat. Încercînd să facă față unor sarcini cotidiene, va fi tentat să renunțe la obiceiul studiului zilnic. Acesta este, de fapt, cel mai mare pericol ce pîndește activitatea creatoare. Noi avem, în colectivul nostru, un profesor de excepție, un „alergător de cursă lungă" aș putea spune, care de decenii nu a încetat să învețe (da, să învețe! — mereu apar noutăți într-un domeniu), să experimenteze, să proiecteze... Un asemenea exemplu se poate prelua integral. Și nu numai de către studenți!

— Ați amintit de noutățile care se succed cu mare repeziciune în știință. Unui spirit novator i se cere să fie mereu „la zi". Cum pot face față tinerii unei asemenea avalanșe informaționale?

— Este o altă problemă de educație. Există tendința unor cadre didactice de a proclama ca descoperiri epocale ultimul articol citit într-o revistă de specialitate. Dar acest „ultimul" nu este niciodată cu adevărat „ultim", îl urmează altul și altul care, nu o dată, îl îmbogățesc substanțial, dacă nu chiar îl contrazic. Arta profesorului constă în capacitatea lui de a filtra ceea ce este peren. Nu trebuie să-i oferim tînărului nici cunoștințe depășite, dar nici incomplet verificate. Păstrînd echilibrul, îl vom obișnui pe viitorul specialist să cerceteze cu ochi critic informațiile cu care este „bombardat" permanent, să le discearnă nucleul peren, să se concentreze asupra esenței lucrurilor. În încheiere, aș vrea să mai adaug că învățămîntul nostru are o tradiție solidă în domeniul formării spiritului creator, că este capabil să răspundă cu competență înaltelor comandamente ale prezentului. Sîntem într-un permanent schimb de informații cu alte școli, un schimb util, evident, dar care nu trebuie să se transforme într-un „model" bun de copiat. După părerea mea, școala este intim legată de o societate, de o **anumită** societate, este chemată să educe generația tînără conform scopurilor acestei societăți. Noutatea, în învățămîntul românesc, noutatea de valoare, va veni numai dinăuntrul acestuia, din tradiție, din folosirea a ceea ce e cu adevărat prețios, trainic în „pădurea" informațională. Principala noastră datorie, subliniată o dată în plus la Congresul științei și învățămîntului, este să formăm specialiști de „cursă lungă", oameni capabili să continue munca de creație și după ce termină facultatea, oameni învățați să asimileze organic noul, să-l aplice, să-l îmbogățească.

MONICA ZVIRJINSCHI

Lecții de meserie, lecții de omenie

Maria Sima este o femeie obișnuită, ca oricare alta. A lucrat ca muncitoare, ani în șir, păstrîndu-și același loc de muncă. Este cunoscută în întreaga fabrică, dar a făcut, la rîndul ei, cunoscute alte și mereu alte nume de muncitoare pe care le-a format și le-a îndrumat de cînd este maistră. „Meseria mi-a plăcut de la început, ni se confesează, și nu cred că aș fi putut lucra în altă parte. Esențial este să îi cunoști pe oameni deoarece, ca să ceri, trebuie — mai întîi — să dai, să cunoști arta de a-i ajuta pe oameni. După atîția ani, pot spune că am o experiență de viață și totuși, experiența nu o aduc numai anii, ci și relațiile care se stabilesc la locul de muncă cu ceilalți colegi ai tăi. Cum era fabrica asta cînd am venit aici? În primul rînd, nu eram așa de multe, apoi utilajele nu se modernizaseră încă. Au fost și unele momente mai grele, dar ce s-ar fi întîmplat dacă aș fi ținut cont de ele? Au trecut ani de zile. Între timp, ne-au venit multe tinere în secție. De meserie sînt preparator produse zaharoase și de cîtva timp maistru. Vedeți fetele care lucrează în secția noastră? Nu există, și mărturisesc asta cu un fel de mulțumire personală, vreuna dintre ele pe care să nu o fi ajutat cu o vorbă, cu un sfat, cu o încurajare atunci cînd era nevoie. Și știți dumneavoastră ce mult înseamnă uneori un sfat, o vorbă bună spusă atunci cînd trebuie? Din experiența mea cu oamenii, atîta cîtă este, cîtă s-a adunat între timp, am înțeles că aici trebuie să tindă „bătaia" exemplului personal: să întruchipezi dorința de a ști, de a cunoaște totul despre meserie, de a sprijini oamenii, de a nu face compromisuri. Lecția mea de meserie, cum îi spuneți dumneavoastră, se leagă foarte bine de conștiința profesională. Asta înseamnă să trăiești în permanență cu sentimentul datoriei împlinite față de societate, față de domeniul de activitate în care lucrezi. Mai înseamnă să-ți asiguri o bună pregătire de specialitate și cetățenească, spre a putea servi pe semenii tăi într-un mod exemplar. Ca maistru, trebuie să fiu un om activ, să am grijă de producție, să înțeleg faptul că perfecționarea de orice natură a vieții colective începe de la locul de muncă al fiecăruia în parte, deci de la el însuși. Lecția de meserie mai înseamnă și continuarea lecției pe care tinerii au primit-o în familie și apoi la școală, în organizațiile de tineret, în exemplele pe care tinerii le-au găsit în părinți, la profesori, în sectorul de muncă în care se încadrează. Ați observat cum, la această vîrstă, respectul și dragostea arătate unui tovarăș de muncă țin foarte mult de capacitatea acestora de a oferi existențe umane exemplare. Și cînd spun exemplare nu am în vedere cine știe ce trăsături, ci o ardere lăuntrică, o pasiune deosebită, tradusă întotdeauna în fapte, la care tinerii țin să adere. Și eu, la rîndul meu, păstrez o imagine specială dascălilor mei, maistrului meu din această fabrică, am fost, la rîndul meu, ajutată și în-

Să știi să dăruiești celor din jur frumusețe

te în a aștepta să-și vadă visul împlinit".

În secția în care ne aflăm, munca e frumoasă și, constat, se muncește cu plăcere. Maria Sima trece de la una la alta dintre muncitoare, le întreabă în cîteva cuvinte dacă totul e în regulă, dacă au nevoie de ceva, în timpul acesta munca continuă. Maria Sima, simt că i se întîmplă ceva. Din experiența mea, cunosc faptul că, dacă un om e liniștit sufletește, și meseria lui are de cîștigat. Nu e suficient să spui cuiva fă asta sau aialtă, esențial e să te apropii și de sufletul omului. Și-atunci, pentru că lucrezi cu oamenii, și pentru că și mie mi s-a întins la timpul potrivit o mînă, esențial este să observi pe cel de lîngă tine mai ales în asemenea momente. Și astfel, ca de la om la om, mai întrebînd, mai spunîndu-mi-se despre ce este vorba, ajungem să împărțim frățește problema. De cele mai multe ori e vorba de casă, de familie, de copii. Sînt și eu mamă a trei copii, am mame tinere în secție, le îndemn nu o dată să se gîndească nu atît la prezent, cît la viitor, le dau sfatul de a avea mai mulți copii, cînd sînt mai mulți, îi dau mai multă putere, sentimentul că nu muncești de pomană. Și apoi, mai e și munca. Numai prin ea te simți un om cu adevărat liber, ai posibilitatea de a te dezvolta în orice direcție. Trebuie să trăim cu deplina convingere, nu numai pentru noi înșine, dar și pentru toți cei din jur. Și nimic din ceea ce întîlnești nu trebuie să-ți scape ca înțeles, ca meditație. Ca să poți înregistra cu adevărat intensitatea unei bucurii, de pildă, trebuie să știi cînd să ceri, să fii pregătit să o primești". Într-adevăr ca să poți înregistra cu adevărat intensitatea unei bucurii, așa cum ne spune Maria Sima, de la „Cibo" Brașov, trebuie să știi s-o aștepți, să o ceri. Dar pentru asta, trebuie să știi să dai. Este acel lucru care asigură sentimentul întăritor al faptului de viață trăit din plin și cu deplin folos pentru noi înșine, dar și pentru cei din jurul nostru.

ARETA ȘANDRU

OCCIDENTUL ȘI CĂRȚILE LUI

REVANȘA RAȚIUNII

La mai bine de patru decenii de la încheierea celui de al doilea război mondial, ororile fascismului continuă încă să flageleze memoria umanității. Trecerea timpului, desigur, face ca multe răni, ce păreau de nevindecat, să se cicatrizeze. Există însă unele dintre acestea, care, în pofida tuturor încercărilor, rămân peste ani și ani deschise, dureroase, de neuitat și de neiertat. Proiectînd retrospectiv asupra unor evenimente sau serii de evenimente revelatorul ei fascicol de lumină, conștiința istorică tinde astfel cel mai adesea să îmbrățișeze nu numai cauzele, înlănțuirea lor logică sau aleatoare, dacă nu cumva chiar aparent aberantă, consecințele lor imediate și de lungă durată, ci și reflexele și reverberațiile stirnite de acestea la nivelul rațiunii umane, politice, morale, în planul inconștientului colectiv.

În acest ultim pătrar al secolului al XX-lea, istoria genezei, ascensiunii, apogeului și prăbușirii fascismului nu mai poate și nu trebuie să fie concepută doar ca o simplă și seacă însușire, pur cronologică, cazuistică și pretins neutră de evenimente. Iar istoriografia acestei cumplite „maladii" a secolului nostru — fascismul —, ce însumează deja un imens volum de pagini, o listă interminabilă de titluri, de studii, articole, lucrări, tomuri, cu caracter mai mult sau mai puțin științific, nu mai poate și nu trebuie să fie concepută doar ca o înregistrare cumulativă și indiferentă, pretins „obiectivă" a tot ceea ce a fost. Comprehensiunea fenomenului fascist, de-a lungul întregului său traiect — de la obscurele-i origini pînă la agonia și inevitabilul sfîrșit cărora nu li s-a putut sustrage abominabilul regim totalitar și concentraționar în care acesta și-a aflat încarnarea — presupune mai mult decît o conștiincioasă trecere în revistă a unor documente și mărturii, oricît de cutremurătoare sau strivitoare ar fi ele, vizînd evidențierea manifestărilor și esenței sale, din diferite puncte de vedere: ideologic, politic, economic, diplomatic, militar etc. Ea presupune într-o anumită măsură și trecerea în revistă a imaginilor doctrinare și mitologice, a reprezentărilor colective ce au avut ca obiect în mod sistematic sau difuz, deliberat sau involuntar, fascismul.

Este ceea ce face de fapt, într-o lucrare apărută în urmă cu cîțiva ani, care s-a bucurat la data respectivă de o atenție îndreptățită în rîndurile specialiștilor și ale publicului din Franța și din alte țări ale emisferei occidentale, Pierre Ayçoberry prin reconstituirea evoluției interpretărilor istoriografice vis-à-vis de fenomenul nazist, pe parcursul a mai mult de o jumătate de secol. Lucrarea la care ne referim este intitulată **La question nazi**. Ea a apărut la Editura Seuil, fiind tradusă ulterior și în Statele Unite (**The Nazi Question. An Essay on the Interpretations of National Socialism 1922—1975**), Pantheon Books, New York, 1981).

Autorul nu și-a propus să adauge tipologiilor istoriografice existente încă una, ceva mai completă și mai nuanțată, probabil. El s-a străduit să deceleze și să privilegieze conexiunile inerente între dinamica unui fenomen istoric — în cazul de față nazismul — și dinamica perspectivelor și analizelor istoriografice, neignorînd nici un moment aspectul determinant al orientărilor ideologice și al opțiunilor politice pe care acestea îl comportă. P. Ayçoberry depistează pentru întreaga perioadă cuprinsă între sfîrșitul primului război mondial și sfîrșitul celei de-a doua conflagrații — soldate cu înfrîngerea fascismului — o caracteristică împărtășită de mai toate analizele consacrate național-socialismului și anume că acestea se subordonau în ultimă instanță unor obiective politice și unor finalități de ordin practic, acțional (inițial în interiorul regimului reprezentat de Republica de la Weimar, ulterior după acapararea puterii de către partidul nazist, în 1933, la scara europeană și internațională), fiind emanația unor optici și interese diverse, proprii forțelor angrenate în confruntarea cu fascismul.

În perioada anilor '20 obstinația mișcării naziste de a imprima o altă turnură cursului vieții sociale și politice a Germaniei weimareene a putut părea unora o spectaculoasă „dezmințire" a istoriei. Cu toate acestea, întreaga mitologie, recuzita și profețiile nazismului, în pofida exaltării zgomotoase a trecutului și a unei autorevendicate misiuni „istorice", constituiau în varii forme expresia unei consecvente atitudini antiistorice. În raport cu ascensiunea nazismului gîndirea conservatoare (vezi cazul „conciliatorilor" britanici) a nutrit deopotrivă anumite iluzii secrete și sentimente de perplexitate, ezitările, raționinațiunile sofisticate, accesele de luciditate sau de repulsie față de „vulgaritatea" și „grosolănia" mase de manevră a naziștilor acoperind un spectru ce se întinde de la complicitatea vinovată pînă la rezistența activă. Reprezentanții Bisericii, ai gîndirii creștine, „teologii rezistenței" și scriitorii atașați idealurilor umaniste, care au preferat exilul oricărei pactizări cu „diavolul" nazist, care au refuzat să accepte „opiumul mulțimilor" și „revoluția nihilismului", s-au făcut cel mai adesea purtătorii unui mesaj moral nobil, dar inevitabil abstract și marcat de incertitudini în fața alternativei ce implică acțiunea antifascistă directă și hotărîtă.

P. Ayçoberry acordă de asemenea un spațiu important în economia lucrării sale interpretărilor elaborate de pe liniamentele stîngii (socialiste și comuniste) vizînd esența, funcția socială și manifestările nazismului. Denunțarea marelui capital, a caracterului contra-revoluționar învederat de fascim, rigiditatea și inconsecvențele ce au însoțit de-a lungul anilor '20—'30 eforturile doctrinare și tactice ale Kominternului și comuniștilor germani conturează nu mai puțin o altă atitudine tipică față de nazism, cu toate consecințele nefaste, amărăciunile și învățămintele ce decurgeau din ea. Autorul semnalează pe de altă parte și o altă tendință de factură sociologică, psihologică, analitică și critică, reunind anumite straturi ale intelectualității de stînga — între care un loc proeminent ocupau reprezentanții Școlii de la Frankfurt — ce și-au focalizat atenția asupra rolului clasei mijlocii și a resorturilor ce au împins-o pe aceasta din urmă în plasa nazismului. Această tendință avea să amenteze odată cu sfîrșitul anilor '30 și începutul anilor '40, în Anglia și în S.U.A., interesul crescînd al științelor sociale și al cercetărilor empirice în raport cu problematica psihosocială a nazismului și totalitarismului fascist, determinînd masiva mobilizare a cercetătorilor și universitarilor din aceste țări în efortul de război al coaliției Națiunilor Unite.

Istoriografia fenomenului nazist a cunoscut după cel de-al doilea război mondial importante reorientări ale centrelor de interes. După o perioadă în care stupoarea se amesteca cu oripilarea și care a stat sub semnul unui necruțător examen de conștiință — avînd ca lait motiv întrebarea „cum a fost posibil să se întîmple tot ce s-a întîmplat ?" — istoricii s-au repliat mai apoi în spatele unor comandamente ideologice și politice subsumate marilor linii de forță pe plan internațional (vezi excesele din anii „războiului rece"). Cercetarea multiplelor fațete ale fenomenului nazist a înregistrat însă de la an la an noi pași înainte, a-profundîndu-se numeroase aspecte, punîndu-se în lumină resorturi, mecanisme și cauzalități nebănuite sau ignorate din motive de ordin documentar sau din inerțial atașament față de puncte de vedere mai vechi.

Un lucru însă este deasupra oricărei îndoieli. Cunoașterea științifică, debarasată de orice inhibiții și tabuuri, a fenomenului patologic pe care l-a reprezentat nazismul este absolut necesară, indispensabilă, astăzi, mai mult ca oricînd.

Nu este vorba numai de o revanșă a Rațiunii și valorilor morale într-o bătălie neîncheiată cu forțele violenței și intunericului. Ci de actualitatea permanentă a unui adevăr de care nu putem, nu avem voie să facem abstracție și pe care cuvintele lui Salvador de Madariaga îl rezumă perfect: **„Cine uită trecutul riscă să-l retrăiască".**

MIHAI MILCA

CRIZA DEMOCRAȚIEI ÎN SOCIETATEA CAPITALISTĂ CONTEMPORANĂ

Cunoscut din cărțile anterioare ca unul dintre politologii americani cei mai interesați de analiza sistemului social al capitalismului de astăzi, Robert A. Dahl și-a cîștigat o serioasă notorietate îndeosebi prin cercetarea și investigarea complexei problematici a democrației din societatea contemporană. Unele dintre creațiile sale, precum: **„A preface to democratic theory", „Democracy in the United States: Promise and Performance"** sau **„Qui gouverne ?"** ori **„L'Analise politique contemporaine"** — lucrări traduse și în limba franceză — au devenit deja elemente bibliografice de referință poate și pentru faptul că teoreticianul nord-american a introdus în limbajul științelor politice actuale controversatul concept de **„poliarhie"** referitor la tendințele și limitele sistemului „democratic" din zilele noastre.

Recent, la University Press din Syracusa, Dahl a publicat un nou volum intitulat: **„Controlling Nuclear Weapons, Democracy Versus Guardianship" (Controlul înarmărilor nucleare. Democrația în comparație cu supravegherea).** În această carte, autorul american care pînă acum a surprins și abordat în mod critic funcționarea reală a democrației reprezentative — ajungînd chiar și pînă la avansarea unor idei cu privire la elaborarea unei democrații economice și directe ca elemente esențiale ale „democrației împlinite" — nu putea „să lase să treacă sub tăcere o problemă fundamentală a timpului nostru: viitorul democrației în epoca nucleară. Prin urmare, una dintre ideile de bază ale cărții ar fi aceea că armele nucleare pun sub semnul îndoielii nu numai supraviețuirea umanității, ci și existența democrației.

Aceleași argumente sînt reținute și de Gianfranco Pasquino, recenzentul lucrării lui R. Dahl din revista italiană „Rinascita", care arăta cum „armele nucleare au impus declanșarea unei dezbateri în care predomină numai experții în dauna reprezentanților aleși și a alegătorilor înșiși" (vezi „Rinascita", nr. 38, 1985, p. 19).

Dar, premisa de la care pleacă cunoscutul analist este la fel ca întotdeauna una realistă și de mare actualitate. Dacă de pildă ne-am aminti doar de unele dintre afirmațiile sale precedente, anume: „Săracii și cei care nu sînt educați se exclud ei înșiși prin pasivitatea lor de la sistemul democratic" (**A preface to democratic theory**, Chicago University Press, 1956, p. 81), s-ar putea impune de la sine constatarea că nici astăzi lucrurile nu s-au schimbat prea mult și că în societatea capitalistă contemporană „cetățenii sînt încă prea puțini informați, puțini atenți, în timp ce guvernanții posedă o mai mare sau mai mică conștiință acționînd ca supraveghetori ai binelui comun democratic". Și tocmai aici intervine sfidarea de care vorbește Dahl: un asemenea proces de determinare continuă amenință cu erodarea sa întregul proces democratic.

Ce-i de făcut într-o astfel de situație destul de complexă ? se întreabă autorul. Într-adevăr, argumentează el, dacă se afirmă principiul că unele alegeri sînt prea complicate pentru cetățeanul de rînd (devenind și mai complicate odată cu trecerea timpului), aceasta va delega întreaga sa putere de decizie grupurilor de experți. Dar un sistem social care a ajuns la o asemenea stare de fapt nu mai poate fi considerat democratic (cel puțin ca ideal de autoguvernare și control al deciziilor).

În continuare, R. Dahl descrie cu lux de amănunte avantajele unui guvern ce se bazează pe experți ca apărători ai securității și binelui comun, și el o face cu incontestabilă onestitate intelectuală, reliefînd existența unui gen de democrație paternalistă (de tip autoritar), considerată chiar o alternativă practicabilă în lumea de astăzi atît de complexă. Dar, în același timp, politologul american demonstrează cu claritate că nici o alegere, nici chiar cea mai complexă, nu poate fi făcută numai plecînd de la părerea experților, „întrucît dacă sînt menținute spațiile pentru discuții în orice decizie (oricare ar fi aceea) soluțiile nu sînt întotdeauna numai de ordin tehnic, ci ele conțin și elemente încărcate de preferințe și valori".

Prin urmare, democrația astăzi nu mai poate fi doar acel simplu ceremonial care sfîrșește prin a deveni democratică și avantajoasă dacă nu este utilă și „individului însuși". S-ar putea replica din partea apărătorilor (supraveghetorilor) democrației dirijate ne arată autorul mai departe, că există totuși anumite domenii ale sistemului politic în care deciziile impun numai participarea experților, cum sînt cele privind înarmarea nucleară. Dar și aici soluția pe care ne-o oferă Dahl este tot de natură democratică. El are în vedere inițierea unei mai incisive și mai ample opere de informare, atît prin intermediul canalelor mass media cît (și mai ales) prin alcătuirea unor echipe de specialiști care să aibă misiunea de a populariza cunoștințele tehnice și științifice în rîndul cetățenilor, ridicîndu-le astfel gradul de înțelegere și competența.

Asemenea echipe ar trebui, conform politologului american, să fie formate din mii de persoane, „cultivate", din diferite categorii sociale, geografice, rasiale, de diferite vîrste, deci reprezentative la scara națiunii. Ele ar avea ca sarcină fundamentală pregătirea de rapoarte și efectuarea de controale pentru a răspîndi la maximum informațiile și cunoștințele.

Iată deci un mijloc (desigur utopic și iluminist) pe care R. Dahl îl introduce ca o contrapondere la tendințele de puternică afirmare și consolidare ale elitismului, autoritarismului atît de caracteristice lumii capitaliste contemporane. Este semnificativ faptul că teoreticianul american se arată convins de utilitatea ingeniosului său sistem și în consecință consideră că prin intermediul lui democrația ar putea menține sub control armele nucleare. Mai mult decît atît însă el speră că printr-un astfel de mecanism societatea americană s-ar putea reîntoarce la acel regim venerat, în care cetățenii ar trăi ca în vremea „părinților" constituției.

De la sfidarea efectului armelor nucleare se poate prin urmare să apară, după Dahl, marea „oportunitate de adaptare și reînnoire democratică"... Nimic însă despre schimbarea structurală a societății, singura și unica alternativă pentru salvgardarea democrației și a umanității.

GHEORGHE STOICA LENCAN

METAMORFOZELE DOCTRINEI CONSERVATOARE

La cîțiva ani buni după ce reafirmarea lor în viața politică a lumii contemporane a devenit deja un fapt împlinit, ideile conservatoare constituie acum obiectul a numeroase exegeze teoretice elaborate de reprezentanți ai unor foarte diverse orientări de gîndire. Fie că este vorba, în subtext, de încercări de a-i contrapune încă o dată ideile liberalismului sau, dimpotrivă, de modalități prin care noii conservatori își propun să facă ei înșiși un portret în culori triumfale al reabilitării inițiativei private și a spiritului antiegalitar în ideologia capitalismului, toate aceste analize au în față un dat incontestabil: reconstituirea doctrinei conservatoare la sfîrșitul anilor '70 pe baza asimilării experienței ideologice anterioare și a unei serioase restructurări a mijloacelor sale de acțiune politică.

Într-o lucrare centrată pe analiza vieții politice, (**„La Révolution conservatrice américaine", Edition Fayard, 1984**) Guy Sorman prezintă această ascensiune a spiritului conservator ca pe o unică alternativă de „revitalizare a capitalismului". Care sînt însă, în perspectiva pe care o propune Guy Sorman, trăsăturile ce particularizează această nouă reintrare în scenă a doctrinei conservatoare ? Înainte de toate multidimensionalitatea manifestărilor sale. „Revoluția conservatoare", scrie autorul cărții pe care o prezentăm, nu este numai politică; dimpotrivă ea este mai întîi culturală, morală, economică și de altfel a început chiar prin a domina dezbaterile ideologice. Asociind în mod explicit termenul de conservator cu orientările politice de dreapta, Guy Sorman arată că reprezentanții acestor orientări ce păreau condamnate să rămînă pentru mult timp în penumbra vieții politice au conștientizat în ultimul deceniu faptul că „mijloacele de comunicare în masă — dominate de statu quo-ul liberal — constituie cheia puterii". Ele au fost folosite pînă acum, scrie Sorman, ca „instrument al demoralizării sociale și al crizei (...) Cine deține informația deține puterea. Într-o societate dominată de formele comunicării de masă puterea politică nu înseamnă nimic fără stăpînirea cuvintelor. Aceasta este puterea pe care conservatorii au decis să o recucerească. În această perspectivă, înlocuirea atracției radicale prin noua perspectivă conservatoare, după 1978, nu reprezintă cîtuși de puțin un accident istoric ci un succes strategic. Un succes care a scăpat din vedere timp îndelungat observatorilor de stînga pentru că ei nu a fost înregistrat pe teren politic, ci pe acela al conceptelor și al difuzării lor". (p. 90—91).

Caracterul complementar al pozițiilor liberaliste și conservatoare în ideologia burgheză, evidențiat ca atare și în cartea lui Guy Sorman, este determinat în fond de identitatea termenului lor central de referință: individualismul burghez — ca valoare supremă pe care cele două direcții de gîndire politică o servesc în modalități diferite. Latura activă, dinamică a acestui concept pare să fi fost asumată de liberalism, a cărui aspirație a fost mereu asigurarea libertății nestînjenite de manifestare a Eu-lui burghez în toate domeniile vieții, în timp ce doctrina conservatoare apără conținutul static al conceptului, ceea ce ea numește dreptul propriu-zis la „diferențiere individuală". „Conservatorii, scrie Guy Sorman, sînt moraliști care nu admit ca metodele de integrare socială ale liberalilor să poată limita libertățile individuale, chiar dacă aceste libertăți sînt surse de inegalități". (p. 40).

În numele valorilor individualismului burghez, doctrina conservatoare este astăzi antietatistă pentru că vede în intervenția tot mai accentuată a statului în viața societății riscul integrării și omogenizării sociale, care ar anula structurile fundamentale ale Eu-lui burghez. Noii conservatori pun criza economică actuală pe seama intervenționismului statal și a asumării de către statul capitalist liberal a unor sarcini uriașe de asistență socială, care ar fi copleșit bugetul public și ar fi condus la inflație. „Pentru conservatori, scrie Sorman, numai individul, numai persoanele private sînt raționale. Statul nu este niciodată. Opțiunile birocrației de stat, deghizate sub aparența logicii și a binelui public, sînt în realitate dictate de interesele Noii Clase liberale și contrare intereselor națiunii. Statul conservator va trebui deci să fie administrat la fel ca o întreprindere privată".

Pan-individualismul și antietatismul doctrinei conservatoare contemporane sînt întregite de virulența campaniei ideologice împotriva liberalismului și a „clasei de interese politice" pe care o servesc ideile liberale. Preluînd de la Irving Kristol, unul din intemeietorii doctrinei neoconservatoare, termenul generic de „Noua Clasă" pentru a defini elitele birocratice în societatea liberală, Guy Sorman conturează în această carte o imagine negativistă a „clasei" liberale și a rolului parazitar al acesteia în viața politică, economică și socială: „Ceea ce este comun în activitatea tuturor membrilor acestei Noi Clase constă în a administra cuvintele, simbolurile, ideile. Ei sînt aceia care fixează miza societății, definesc normele, evaluează și impun soluțiile politice. Este vorba într-adevăr de o clasă pentru că membrii ei împărtășesc aceleași valori, aceleași scopuri și au același mod de viață, participă în forme diferite la producerea, asamblarea, finisarea și difuzarea informației. Cuvintele sînt pentru Noua Clasă ceea ce este capitalul pentru capitalism (...). Această Nouă Clasă este parazitară pentru că ea profită de prosperitatea capitalismului fără a participa la producerea ei. Ea este în favoarea redistribuirii bogățiilor pentru că nu a contribuit la crearea lor și nici nu înțelege cum sînt produse. Această clasă politică este în întregime cîștigată pentru liberalism sau, mai degrabă, liberalismul însuși, scrie Guy Sorman, a fost conceput ca ideologie prin care Noua Clasă își perpetuează puterea și privilegiile sale" (p. 35—36).

Ceea ce oferă noua exegeză realizată de Guy Sorman este — dincolo de afirmarea pozițiilor sale partizane în abordarea unor teme majore ale gîndirii politice contemporane — subliniere a complementarității celor două direcții principale ale ideologiei politice a capitalismului. Consolidarea pozițiilor conservatoare, arată autorul, a fost favorizată în ultimul deceniu de criza economică și de impasul în care se află acum vechile teritorii ale liberalismului economic și politic, aflate în imposibilitate de a găsi soluții viabile pentru ieșirea din criză.

Structurîndu-și discursul ideologic, așa cum a făcut-o mereu de-a lungul istoriei, pe ideea opoziției față de fiecare teză liberală luată în parte, noul conservatorism încearcă să infirme prognozele defavorabile cu privire la capacitatea sa de a elabora principii teoretice pe o bază proprie devansînd astăzi discursul ideologic al liberalismului în multe domenii ale actualității politice, economice și culturale.

Alternativa conservatoare, prezență perpetuă în penumbra vieții politice a ultimelor cinci decenii, poate apărea acum mai puțin uzată de confruntarea cu viața și mai puțin implicată în responsabilitățile crizei actuale, cu condiția de a suferi ea însăși o semnificativă schimbare la față și o aducere la zi a doctrinei, pentru a se distanța astfel de vechile poziții compromise de-a lungul istoriei. Bătrînul tradiționalism politic încearcă acum să-și ascundă vîrsta și își asumă — tocmai el ! — rolul de a „revitaliza capitalismul" și de a „revoluționa" structuri sociale aflate în criză.

SOCRATE STĂNESCU

DINCOLO DE O DERUTANTĂ RETORICĂ MONETARISTĂ

După cum se cunoaște, în ultima perioadă, ca urmare a sporirii complexității fenomenelor economice pe plan internațional, a manifestărilor crizei economice, precum și a adîncirii crizei generale a capitalismului, gîndirea economică burgheză a lansat și susținut, inclusiv printr-o serie de promotori de marcă, cum ar fi economistul american Milton Friedman, argumente bazate pe dezvoltarea unor teorii economice existente — ca cea monetaristă — sau pe inițierea altora noi, în sprijinul creării unui suport „dreptei ideologice" — reprezentată în forme diverse: neoconservatorism, „noul economism", „noua dreaptă" — care încearcă acreditarea tezei „restaurării liberale a principiului egalității șanselor", principiu ce este identificat cu soluția „regenerării" sistemului capitalist. Aceasta face ca ascuțirea, astăzi, a confruntărilor de idei pe tărîm economic să fie condiționată atît de relevanța criteriilor lor de cunoaștere și de raționalitate, de nervul lor ideatic cît mai ales de gradul de percepție a realității, adică de modul cum recunosc, interpretează și emit soluții la problemele de substanță din domeniul economic. Iar cînd această percepție are posibilitatea confruntării nemijlocite cu praxis-ul, așa cum a fost cazul curentului monetarist în ultimii ani în majoritatea țărilor capitaliste dezvoltate, ea trebuie să suporte „verificările nemiloase ale realității social-economice". Într-adevăr, este de notorietate faptul că teoria monetaristă, forjată în deceniile șase și șapte ale secolului nostru în jurul binecunoscutei Școli de la Chicago (Milton Friedman, Karl Brunner, Alan Meltzer, Robert Mundell etc.), dar nu numai — printre ceilalți reprezentanți proeminenți aflîndu-se canadianul Harry Johnson, englezii David Laidler și P. Minford — și dezvoltată în deceniul al optulea prin asimilarea unor teze ale **noii școli clasice**, a **„anticipărilor raționale"** (R. Barro, R. Lucas, Th. Sargent) ca și prin descoperirea tîrzie a așa-numitei școli austriece a monedei (C. Menger, L. von Mises, F. A. Hayek), deci teoria monetaristă a devenit, începînd de la sfîrșitul deceniului trecut și debutul celui actual, un ghid al acțiunilor și deciziilor de politică macroeconomică în principalele state capitaliste industrializate, ridicîndu-se astfel la rangul de concepție economică dominantă. Dimensiunii cognitiv-empirice a monetarismului i s-a adăugat așadar dimensiunea politico-practică, transformatoare, ca urmare a consecințelor directe ale concluziilor teoretice asupra vieții economice din aria Europei apusene și a Americii de Nord. Este locul să reamintim că presupozițiile monetarismului se bazează pe două postulate: primul afirmă „stabilitatea intrinsecă a sectorului privat al economiei", iar cel de-al doilea, denumit și „ipoteza ratei naturale a șomajului" consideră că între fenomenul inflației și cel al șomajului nu există o relație pe termen lung — așa cum opinează adepții keynesismului — „ceea ce nu înseamnă că pe termen scurt n-ar putea să existe o interdependență între cele două procese" (M. Friedman).

Operarea unei disjuncții între efectele pe termen lung și cele pe termen scurt sei monetare în timp, implicația primordială reprezentînd-o minimizarea variațiilor (surprizelor sau șocurilor) dese și întîmplătoare, care contribuie la introducerea de distorsiuni în transmiterea informațiilor economice pe baza prețurilor.

Dar, așa cum a reieșit limpede din realitățile ultimilor ani, această politică monetară de tip normativ, atît de ambiguă pe plan teoretic, a suferit fisuri și contradicții majore în domeniul aplicabilității imediate, al eficacității recomandărilor de ordin practic. (Philippe Mongin, **Biblioteca della Liberta**, 1981). Astfel, verificată de instanța realului, „regula de aur" s-a dovedit „incapabilă de a stabiliza situația economică curentă, în fața șocurilor de durată ce afectează cererea globală" (David Currie, **Banca Nazionale del Lavoro Quaterly Review**, sept. 1982). Pe de altă parte, în pofida polemicii aprige pe care monetariștii au purtat-o dintotdeauna cu exponenții keynesismului, ca principală doctrină economică nemarxistă rivală, această confruntare nu a izvorît și nu s-a fundamentat pe premise teoretice diferite. Dimpotrivă, zona conceptuală a dezbaterii a rămas circumscrisă abordării de tip **marshallian** a rolului pe care-l joacă moneda în ordinea economică, delimitările de opinii reducîndu-se în esență la problema intervenției statului în arena economică, cu axarea pe **natura** intervenției și nu pe **principiul** în sine al acesteia (Benjamin Blanville, **Critiques de l'economie politique, 1982**).

Sesizînd tendința pronunțată de erodare, pe plan metodologic, teoretic și mai ales politico-practic a demersului monetarist cu efecte vădite asupra restrîngerii audienței de care se bucură acesta, principalul animator al curentului, profesorul american de economie Milton Friedman a publicat o carte intitulată „Tirania statu-quo-ului", „incomodă" prin modul tranșant în care critică aspecte și fenomene contemporane ale vieții social-economice din Statele Unite, îndrăzneață prin reformele cu caracter monetarist pe care le solicită, ademenitoare ca izvor și set de idei pentru programe electorale cu conținut economic neoliberal, derutantă prin analiza surselor eșecului politicii monetare implementate în Statele Unite în perioada anterioară, politică al cărei aprig susținător se declarase inițial, într-un cuvînt o lucrare emblematică pentru starea actuală a discursurilor monetariste. În primul rînd, iese în evidență faptul că autorul nu ține deloc să ascundă unda politică neoconservatoare a mesajului cărții, ceea ce denotă, prin contrast, o recunoaștere a resorbției climatului de opinie conservator, climat care se arătase, în parte, favorabil, în trecutul imediat, experimentării și aplicării unora dintre recomandările economice friedmaniene. Este de aceea vizibil că, spre deosebire de studiile din epoca anterioară, cînd tezele monetariste nu aveau „caracterul unei ofensive teoretice concrete", lucrarea de față se înscrie în efortul de păstrare a ascendenței de ordin conceptual, dar mai ales politico-practic, a formulărilor monetariste aflate într-o grăitoare pierdere de viteză. Pornind deci de la constatarea că „sindromul monetarist" este în declin, lucrarea se adresează tocmai marelui public, în speranța recîștigării acestuia, mizînd în acest scop, pe de o parte, pe o retorică atrăgătoare, iar pe de alta, pe o autointerogare lucidă a modelului propriu de analiză și pe o revigorare a spiritului critic, spirit prezent în mod constant în discursul științific monetarist.

Așa cum au observat însă o serie de specialiști în probleme monetare, nici valoarea **critică** a monetarismului din anii '70, îndreptat împotriva politicilor economice neokeynesiene și nici valoarea sa **normativă** nu s-au conjugat cu o aprofundare a strategiilor preconizate, cu studierea consecințelor noilor obiective cantitative propuse ca indicatori generali, analiza rămînînd imprecisă și neclară, întemeindu-se pe un „joc de echivocuri". Din această cauză, nu este exclusă ipoteza existenței și a afirmării paralele a două variante (fațete) ale monetarismului friedmanian: o fațetă pentru marele public, sau **varianta sa exoterică** — așa cum este formulată ea în ultimele două cărți publicate de economistul american: **„Free to choose" (1980)** și **„Tyranny of the status quo" (1984)**, ca și într-o serie de dezbateri televizate la care a participat — precum și o **varianță academică, ezoterică**, din această ambivalentă tematică decurgînd și caracterul său derutant, paradoxal, țesut din părți, fandări și piruete semnificative. Nu trebuie să omitem în același timp nici faptul că pe ansamblul concepțiilor care se reclamă monetariste a avut loc în ultima vreme o apreciabilă nuanțare a multora din propozițiile odinioară inatacabile — dinăuntrul doctrinei — ca expresie a adaptărilor și retușurilor solicitate de noile mutații survenite în sfera practicii monetare și financiare, adversarii de idei recunoscînd totuși consecvența punctului de vedere monetarist în apărarea și promovarea principiilor fundamentale.

O altă particularitate a cărții se referă la transparența nemulțumirii autorului față de insuficiența reformelor de factură monetaristă puse în practică pînă în acel moment în Statele Unite, insuficiență care s-ar datora dominației celor trei componente ale „triunghiului de fier", componente care sînt — în viziunea lui Milton Friedman — grupurile de interese specifice, politicienii (în special membrii forurilor legislative) și birocrația administrativ-guvernamentală. „Tirania" grupurilor de interese specifice ar deriva, conform autorului, din asimetria existentă între rezistența la tentativele de amplificare a prerogativelor statului și voința contrară, de reducere a acestora, precum și dintre intenția de adoptare de noi reglementări și cea de diminuare a celor existente. „Dominația" politicienilor s-ar baza, pretinde economistul american, pe nevoia acestora de „a pescui voturi", situație ce conduce la dezvoltarea „pieței politice". La rîndul său, prevalența birocrației rezidă, după Friedman, în statutul privilegiat pe care-l deține aceasta în cadrul „pieței politice" a „rotației partidelor".

Surprinzătoare totodată este gama largă de probleme, aspecte și realități ale societății capitaliste de astăzi — cu referire expresă la S.U.A. — spre care converg reflecțiile lui Friedman: în afară de unele probleme economice grave, structurale ale sistemului, ca fenomenul șomajului și cel al inflației, lucrarea îmbrățișează și alte teme: astfel, autorul diagnosticează starea învățămîntului din țara sa, caută soluții la fenomenul recrudescenței criminalității, se ocupă de raportul dintre administrațiile locale și cele federale ale puterii de stat, descifrează unele aspecte ascunse ale politicii publice, propune adoptarea unor modificări constituționale. Toate aceste reflecții au ca numitor comun conștiința apariției de noi raporturi între statul capitalist și diversele grupuri organizate și „țesuturi de interese", raporturi care impulsionează dezvoltarea de forme noi de manifestare a intervenției statale, precum și tentativa de a oferi un răspuns, de pe pozițiile neoliberalismului economic, la acuitatea crizei „statului bunăstării" și „a modelului de raționalitate pe care el îl întruchipa". Aceste soluții, fie că aparțin monetarismului așa-zis ortodox, fie că nu, fiind sugerate și concepute special pentru a-l rafina din punct de vedere tehnic, — ca de pildă alegerea unor noi instrumente de stabilizare economică, în locul uzitatelor agregate monetare, instrumente care sînt menite să cuantifice și să controleze într-o măsură sporită cererea globală (David Currie) —, sau din punct de vedere deductiv — formal — sub aspectul unei „reconstrucții teoretice a logicii fenomenelor monetare" (Norman P. Barry) — se lovesc de limite inerente conținutului categorial al discursurilor monetariste, limite ce țin de natura relațiilor sociale ale sistemului bazat pe proprietatea privată.

LUIGI TOMA

PRIMIRI LA TOVARĂŞUL NICOLAE CEAUŞESCU

DELEGAŢIA PARLAMENTARĂ DIN REPUBLICA ZIMBABWE

(Urmare din pag. 1)

un conținut tot mai bogat conlucrării dintre România și Zimbabwe, printr-o largă și mai activă colaborare economică în domenii de interes reciproc. În acest cadru, s-a subliniat necesitatea participării active a parlamentelor din cele două țări la mai buna cunoaștere și apropiere dintre popoarele noastre, la întărirea colaborării și prieteniei tradiționale româno-zimbabweene.

Au fost abordate, de asemenea, unele aspecte majore ale vieții politice mondiale.

Președintele Nicolae Ceaușescu a apreciat că, în actuala situație internațională, deosebit de gravă și complexă, este imperios necesar ca forțele progresiste, democratice, antiimperialiste de pretutindeni, toate popoarele să conlucreze strins și să acționeze cu deplină răspundere pentru realizarea dezarmării nucleare, pentru înfăptuirea dezarmării generale, pentru reglementarea tuturor stărilor conflictuale dintre state prin mijloace pașnice, pentru lichidarea subdezvoltării și soluționarea justă a problemelor cu care sînt confruntate țările în curs de dezvoltare, inclusiv a datoriilor externe, pentru instaurarea unei noi ordini economice mondiale.

A fost reafirmată solidaritatea celor două țări cu lupta poporului namibian pentru obținerea independenței, cu lupta tuturor popoarelor africane pentru lichidarea totală a colonialismului, abolirea politicii rasiste și de apartheid, pentru apărarea și consolidarea independenței lor naționale, pentru înaintarea liberă pe calea progresului economic și social.

În cadrul convorbirii, s-a arătat că parlamentele pot și trebuie să-și aducă o contribuție mai activă la rezolvarea acestor probleme, la imprimarea unui curs nou evenimentelor internaționale.

La întrevedere au participat tovarășii Nicolae Giosan, președintele Marii Adunări Naționale, Ilie Ceaușescu și Gheorghe Ion Dincă, deputați.

A fost de față Nicholas T. Goche, ambasadorul Republicii Zimbabwe la București.

AMBASADORUL SPANIEI

cu prilejul prezentării scrisorilor de acreditare

(Urmare din pag. 1)

întărirea securității internaționale, reducerea înarmărilor și statornicirea unor relații mai active de pace și prietenie.

Primind scrisorile de acreditare, președintele Nicolae Ceaușescu a mulțumit pentru mesajul ce i-a fost adresat și a transmis regelui Juan Carlos I cele mai cordiale urări de sănătate și fericire personală, de bunăstare și prosperitate poporului spaniol prieten.

În cuvintarea de răspuns a șefului statului român se apreciază că relațiile tradiționale, de prietenie și colaborare dintre România și Spania au cunoscut o evoluție pozitivă, vizitele reciproce la nivel înalt înscrîndu-se ca momente importante în cronica raporturilor dintre țările noastre. În același timp, se menționează că există condiții pentru o creștere mai substanțială a schimburilor economice, tehnico-științifice, culturale și în alte domenii de interes comun. De asemenea, este relevat faptul că România și Spania — țări europene — pot dezvolta o largă colaborare pe arena mondială, pentru soluționarea marilor probleme cu care este confruntat continentul nostru, pentru înțelegere, securitate și pace în lume.

Șeful statului român a urat succes ambasadorului spaniol în îndeplinirea misiunii de răspundere ce i-a fost încredințată și i-a asigurat de întregul sprijin al Consiliului de Stat, al guvernului și al său personal.

În încheierea solemnității prezentării scrisorilor de acreditare a avut loc o convorbire cordială între președintele Nicolae Ceaușescu și ambasadorul Nicolas Revenga.

La solemnitate și convorbire au participat Aurel Duma, ministru secretar de stat la Ministerul Afacerilor Externe, și Dumitru Apostoiu, secretar prezidențial și al Consiliului de Stat.

AGENDA

Vineri a avut loc în Capitală o conferință de presă organizată de Ambasada Republicii Socialiste Cehoslovace, consacrată apropiatului Congres al P.C. din Cehoslovacia. În acest cadru au fost prezentate direcțiile principale ale dezvoltării economice și sociale a R.S. Cehoslovace în anii 1986—1990 și în perspectivă pînă în anul 2000, ce vor fi dezbătute și adoptate de Congresul al XVII-lea al Partidului Comunist din Cehoslovacia, care va avea loc în cursul lunii martie a.c.

Ministrul apărării naționale al Republicii Socialiste România, general-colonel Vasile Milea, a adresat ministrului apărării naționale al R.P. Mongole, general-colonel Jamsranglin Iondon, o telegramă de felicitare cu ocazia celei de-a 65-a aniversări a Zilei Armatei Populare Mongole.

★

Vineri după-amiază, la Casa Centrală a Armatei a avut loc o adunare festivă consacrată celei de-a 65-a aniversări a Zilei Armatei Populare Mongole, la care au participat generali și ofițeri din garnizoana București.

Adunarea a fost deschisă de general-locotenent Gheorghe Gomoiu, adjunct al ministrului apărării naționale.

Despre semnificația evenimentului aniversat a vorbit Togoocilin Ghenden, ambasador extraordinar și plenipotențiar al R.P. Mongole în Republica Socialistă România.

În încheiere, participanții au vizionat o fotoexpoziție cu aspecte din viața și activitatea militarilor Armatei Populare Mongole și un film pus la dispoziție de Ambasada Republicii Populare Mongole la București.

TV

SIMBĂTĂ 15 MARTIE 1986

13,00 Telex. 13,05 La sfîrșit de săptămînă (color). 14,45 Săptămîna politică. 15,00 Închiderea programului. 18,00 Telejurnal. 19,20 Teleenciclopedia (parțial color). 19,50 Melodii '85 (color). 20,45 Film artistic. Comoara corsarilor. 22,05 Sub cupola circului. 22,15 Telejurnal. 22,30 Închiderea programului.

Vizita în țara noastră a delegației parlamentare din Republica Zimbabwe

Delegația parlamentară zimbabweană s-a întîlnit, vineri, cu reprezentanți ai presei centrale, Radiodifuziunii și Agerpres.

Președintele Senatului, Nollan Chipo Makombe, a relevat deosebita onoare de a fi primiți de președintele Republicii Socialiste România, secretarul general al Partidului Comunist Român, tovarășul Nicolae Ceaușescu, subliniind, totodată, caracterul deosebit de fructuos al convorbirii care a avut loc cu acest prilej în legătură cu stadiul relațiilor bilaterale, precum și cu unele probleme ale situației internaționale actuale.

„Acordurile dintre Zimbabwe și România, a spus vorbitorul, creează un cadru bun de colaborare multilaterală, apreciind că relațiile politice dintre cele două țări sînt „exemplare și tind să se dezvolte și mai mult". „O mărturie elocventă a bunelor raporturi, a legăturilor strînse dintre țările și popoarele noastre o constituie primirea deosebit de călduroasă, manifestările de prietenie și stimă pe care poporul zimbabwean le-a rezervat președintelui Nicolae Ceaușescu și tovarășei Elena Ceaușescu cu prilejul vizitei efectuate în Republica Zimbabwe, în 1983", a subliniat președintele Senatului zimbabwean.

În continuare, vorbitorul a arătat că poporul și guvernul țării sale apreciază sprijinul sincer și dezinteresat acordat de România consolidării independenței Zimbabwe, dezvoltării sale economice. Zimbabwe și România, parlamentele și parlamentarii din cele două țări — a spus el — promovează o politică de pace în întreaga lume, se pronunță pentru dezarmare și, în special, pentru dezarmare nucleară conlucrează atît la O.N.U., cît și în alte organizații internaționale în sprijinul luptei popoarelor pentru dobîndirea și consolidarea independenței, pentru eliminarea discriminării rasiale și a politicii de apartheid practicate de Africa de Sud, pentru dezvoltare liberă.

În încheierea conferinței de presă, oaspetele a elogiat realizările deosebite obținute de poporul român în construcția socialismului.

★

Delegația parlamentară din Republica Zimbabwe, condusă de Nollan Chipo Makombe, președintele Senatului, care efectuează o vizită în țara noastră, a avut, vineri, o întrevedere cu reprezentanți ai conducerii Ministerului Minelor. Au fost abordate aspecte ale cooperării româno-zimbabweene în domeniul minier.

★

Cu prilejul vizitei în țara noastră a delegației parlamentare a Republicii Zimbabwe, condusă de președintele Senatului, ambasadorul acestei țări la București, Nicholas T. Goche, a oferit, vineri, o recepție.

Note maxime la examenul inteligenței creatoare

(Urmare din pag. 1)

profesionale, un nou examen trecut cu notă maximă. O îmbunătățire, cît de mică, alăturată celorlalte reprezintă un cîștig al tuturor, de acea fiecare se străduiește, după putere și pricepere, să facă o modificare în mai bine la locul unde lucrează. Iar atunci cînd e de urnit un „bolovan" mai greu, o problemă tehnică mai dificilă, pun umărul și mintea cu toții și reușita e sigură. Dintr-o astfel de concentrare colectivă a luat naștere și una dintre cele mai valoroase modernizări operate în procesul producției: înlocuirea grupurilor de agitare la celulele de flotare. Dintre numeroasele sale avantaje vom arăta doar cîteva: reducerea consumului de energie electrică și de materiale, renunțarea la transmisia prin curele trapezoidale (articol deficitar), îmbunătățirea calității concentratelor obținute. Se lucrează deja cu sase grupuri de celule înlocuite și rezultatele confirmă din plin utilitatea efortului depus de inimoșii tineri de la secția de prelucrare. „În viitorul apropiat — ne spunea ing. Sorin Copăescu — intenționăm să înlocuim toate celulele de flotare clasice cu celule de turbo-agitare, mult mai eficiente și mai puțin costisitoare. Activitatea noastră de creație tehnico-științifică se va canaliza în continuare în direcția modernizării fluxului tehnologic. Vom căuta, de asemenea, noi posibilități de reducere a consumului de reactivi și a pierderilor de metal în steril. Firește, toate acestea converg într-o singură direcție: valorificarea fiecărei fărîme de metal care poate fi găsit fie în minereurile sărace extrase în județul nostru, fie în resursele secundare provenind de la diverse întreprinderi. Vrem să dovedim că deși sîntem un colectiv relativ puțin numeros, ne putem afirma și noi prin faptele noastre, prin felul în care înțelegem să contribuim la bunul mers al economiei naționale".

sportivul lunii

Topul lunii februarie a suscitat — și ne bucurăm! — unele discuții. Mai mulți cititori ai rubricii, cărora le și răspundem pe această cale, s-au întrebat și ne-au întrebat dacă e normal să avem trei atlete pe primele trei locuri ale „podiumului", din moment ce nici una dintre ele nu a reușit să cucerească titlul european la Madrid, iar performanțele lor n-au constituit măcar noi recorduri naționale ale României, fie ele și pe teren acoperit. Un prim răspuns ar putea fi, pur și simplu, că bonificațiile de punctaj acordate în cazul cuceririi unor medalii la Campionatele mondiale și europene (în cazul nostru C.E. din Spania) au dat cîștig de cauză atletelor, dar nu uitați că, spre exemplu, Maricica Puică, autoare a unui număr de 6 victorii în „circuitul" din S.U.A., se află mult în spatele înotătoarelor care au realizat în februarie mai multe recorduri ale țării. Și-apoi, reamintim, clasamentul trebuie privit — în ultimă instanță — ca o oglindă a unei luni sportive, o lună lipsită de mari competiții internaționale și, mai ales, de succese în planul performanțelor de real nivel mondial. Și nu în ultimul rînd, să ne amintim că topul se alcătuiește pe baza voturilor exprimate de cititori, chiar și în aceste condiții ierarhia fiind, după opinia noastră, foarte corectă și realistă.

DE SÎMBĂTĂ PÎNĂ SÎMBĂTĂ. Duminica trecută, alergătorii noștri au avut o frumoasă comportare la Campionatele Balcanice de cros, desfășurate în Bulgaria, obținînd 8 victorii, din 10 posibile. Dacă, însă, ne-am bucurat de succesul în ansamblu și de victoria Elenei Fidatov, la senioare, nu aceeași satisfacție ne-au adus-o și crosiștii din proba rezervată seniorilor, unde doi dintre reprezentanții noștri au ocupat locurile 2 și 3. Un cuvînt de laudă (în plus) se cuvine, în această situație bucureșteanului Ilie Elena, care a cîștigat titlul balcanic la tineret.

Sub bune auspicii pentru speranțele eșichierului românesc, la Băile Herculane au început întrecerile Campionatului european de șah pentru junioare, unde Cristina Bădulescu, o valoare în devenire a șahului nostru, a pășit cu dreptul, cîștigînd la Vesna Markov. Să-i urăm succes talentatei junioare române și să-i urmărim evoluția, în continuare.

La Moscova și Praga, halterofilul Nicu Vlad și tînărul judoka Valentin Bazon au ocupat locurile secunde în concursuri foarte puternice, iar în preliminariile Campionatului european de fotbal juniori B, echipa României a învins reprezentativa Turciei cu 2—0.

CORESPONDENȚE ● Ion Oprișan (Ovidiu — Constanța): La 20 de ani nu e prea tîrziu să revii la alergările de cros pe care le-ai practicat cu succes și pînă acum dar, aflîndu-te în timpul serviciului militar, trebuie să încerci, deocamdată, să-ți pui la punct pregătirea fizică, participînd la întrecerile cu caracter de masă. În privința Laviniei Agache, ea s-a refăcut după accidentarea suferită anul trecut, la Universiadă, și și-a reluat antrenamentele, la Deva ● Marian Ioniță (Oltenița): Ai fost destul de aproape de ordinea exactă a topului final. Mai încearcă! ● Ludka (Bihor): La prima întrebare, răspunsul e nu, iar la a doua, privind fotbalul feminin, este că el se practică la noi pe scară tot mai largă. Nu știm, însă, dacă în orașul tău există o asemenea echipă. Tu ar trebui să știi cel mai bine! ● Olguța Bohotineanu: Hagi nici n-a avut de gînd să se transfere la Steaua. Joacă foarte bine și la Sportul Studențesc, nu crezi?!... ● Tiberiu Avram (Gura Humorului): Ai cîștigat autograful Cristieanei Cojocaru-Matei! ● Mirel Magop (Dorohoi): Bun venit printre cititorii rubricii noastre și printre participanții la realizarea topului! ● Dorina Oredenie (Salcia — Teleorman): Rubrica noastră nu publică fotografii, decît pe cele ale cîștigătorilor topului! ● Vasile Popa: Scrisoarea îi va fi înmînată Mihaelei Loghin ● Dan Zaharia: Ai obținut un autograf al Cristieanei Cojocaru-Matei, pe care îi-l va trimite chiar ea, prin poștă. Apropo de autografele laureaților, menționăm că redacția le aduce la cunoștință numele cîștigătorilor, iar sportivii au misiunea (și plăcerea!) de a vi le expedia ei înșiși! ● Mirela Barancea (Crușov — Olt): Hagi practică, deocamdată, numai fotbalul și n-are nici un motiv să se gîndească la alt sport! Îi poți scrie pe adresa clubului bucureștean Sportul Studențesc ● Mirela D. Soare (Poiana Lacului — Argeș): Ca să te putem ajuta, oferă-ne cîteva date: cîți ani ai, ce sport ai dori să practici și, eventual, în ce oraș ● Mihai Nicușor (Giurgiu): Ne propui ca în cadrul rubricii să încercăm și realizarea unui top lunar al echipelor din diferite sporturi. Deși interesantă, propunerea ta nu poate face, totuși, obiectul rubricii noastre, poate și pentru că, în multe luni ale anului, sporturile de echipă nu au competiții ● Cristian Pîslaru (Piatra Neamț): Mulțumesc pentru... mărțișor. I l-am oferit cîștigătoarei din luna februarie! ● Florin Stuparu, Daniel Nanu, Dorin Popa, Claudiu-Eusebio Caraiman, Ioan Tudorean — mai scrieți-ne!

Rubrică realizată de HORIA ALEXANDRESCU

Copii frumoși și sănătoși pentru vigoarea și tinerețea patriei

Zestrea de acasă

(Urmare din pag. 1)

copiii, mă gîndesc că mamei, deși noi am fost atît de mulți, nu îi scapă nici unul. În nici o zi, necontrolat, neîngrijit. Și fac totul cu plăcere și dragoste, nu doar din datorie. Sînt apoi fericită că băiatul, Dragoș, care este acum în clasa a II-a, învață foarte bine și ne seamănă. Raluca are doar un an și jumătate...

— Cum vă împărțiți cu soțul treburile în casă?

— Cu grijă unul față de altul și față de copii. Soțul lucrează tot în proiectare, la Șantierul naval, și e un om minunat și un foarte bun gospodar. Cred că e așa cum trebuie să fie orice soț. Are și el, din familie lui, o zestre educativă foarte bună. Altfel spus, sîntem o familie obișnuită, prinsă în treburile zilnice, cu împliniri și idealuri, ca toate familiile tinere.

Așa cum am spus, subinginera Lida Dobrițoiu se așteptă să vorbească despre instalații și tablourile electrice de la nave pe care le proiectează, după ce 4 ani de zile, ca muncitoare, le-a realizat, conexiune cu conexiune, cu palmele ei delicate, neobișnuite la început cu patentul sau cu celelalte unelte ale electricianului. Recunosc, și aceasta ar fi fost o temă tentantă. Dar cea a familiei sale, a fraților săi și a părinților care i-au pregătit și i-au înzestrat cu cele mai bune, mai frumoase sentimente și convingeri pentru viață mi s-a părut mult mai interesantă, mai plină de învățăminte.

Daruri pentru cei mici

Pe strada Viitorului, colț cu Șoseaua Ștefan cel Mare, atrage privirile una din cele mai frumoase vitrine ale Bucureștiului. În ea se află expusă îmbrăcăminte tricotată pentru copii de vîrstă preșcolară și pentru nou născuți. Hăinuțe în culori vesele, cu o croială modernă, practică. La început, am crezut că este vorba de una din obișnuitele unități de comandă, însă, de îndată ce am intrat, am aflat că aici există atelierul de creație pentru articole destinate copiilor, aparținînd de Cooperativa „Tricotextil". Aici lucrează cinci femei inimoase și pline de imaginație, conduse de tehniciana Jana Busuioc. Așa cum aveam să aflu mai tîrziu, ele au fost selectate dintre cele mai bune muncitoare ale cooperativei. Iată ce ne spunea Jana Busuioc: „Atelierul nostru a luat ființă în ideea îmbogățirii, a diversificării gamei de modele pentru copii. Sîntem mame cu toate și știm cît de exigenți sînt micii beneficiari ai articolelor noastre. Le plac hăinuțele frumoase, dacă se poate cît mai originale, care să fie însă și comode și rezistente. La trei-patru ani încep să-și manifeste preferințele, gusturile, personalitatea, iar noi trebuie să ținem cont de ele, nu? Am și eu doi băieți în care am găsit adevărați consilieri atunci cînd trebuie să optez pentru cele mai frumoase modele create de atelierul nostru". Georgeta Odobescu are și ea două fete care adesea îi servesc drept sursă de inspirație. De meserie este tricoteză, dar calitățile sale deosebite: competență, imaginație, spirit de inițiativă, sensibilitate, au determinat conducerea cooperativei să o treacă la atelierul de creație. Iată ce ne spune tînăra creatoare: „Vedeți, aici, la noi, important nu e numai să știi să îmbini culorile, să gîndești forme noi și atrăgătoare, ci și să știi să faci un lucru trainic, rezistent la... joacă. Tricotajele noastre sînt lucrate pe mașini «Tricorecord» printr-un procedeu asemănător lucrului de mînă, astfel încît, spre deosebire de articolele de fabrică, acestea nu sînt tăiate pentru a li se da linia croiului. De ce este important acest lucru? Iată: odată cu creșterea copilului, pulovărul, rochița sau pantalonașul pot fi modificate sau chiar desirate integral pentru a fi refăcute după dorință. În felul acesta se valorifică superior firele și, nu în ultimul rînd, se realizează economii importante în bugetul familiei. Despre calitatea produselor noastre, ce aș putea să vă spun? Mulți trecători se lasă ispitiți de vitrina noastră și ne calcă pragul dar, cum noi nu sîntem unitate de comandă, îi îndrumăm spre cele mai apropiate centre unde pot solicita modele asemănătoare. Unicatele concepute de noi sînt puse și ele în circuitul comercial, prin magazinele «Materna» și «Romarta» din întreaga țară. Numai anul trecut am dat pe piață 700 modele noi care s-au bucurat de succes deplin din partea cumpărătorilor. A fost o mare bucurie pentru noi toate și chiar vă rog să le amintiți și pe celelalte trei colege ale noastre de la creație, autoare ale acestei reușite: Manda Marinescu, Paraschiva Samfiroiu, Dumitra Ulmeanu".

Alte amănunte privind tricotajele pentru cei mici am căutat la sediul central al Cooperativei „Tricotextil". Tînăra ingineră Doina Miertoiu, vicepreședintă a cooperativei, coordonează producția de serie destinată copiilor. Iată ce ne spune: „Anul acesta avem deja 200 modele noi destinate copiilor pînă la cinci ani. Produsele noastre sînt apreciate și peste hotare, numai anul trecut am reușit să livrăm la export 100 000 articole. Anul acesta avem deja comenzi pentru 70 000 bucăți. Capacitatea noastră de producție ne permite realizarea a circa 220 000 articole anual, jumătate din acestea urmînd să se desfacă pe piața internă. Dat fiind faptul că majoritatea femeilor din cooperativa noastră sînt mame, vă dați seamă că pun în munca lor un surplus de suflet, de dragoste. Circa 70 la sută din lucrătoarele noastre muncesc la domiciliu, experimentînd noile modele pe proprii copii care, uneori, vin chiar să prezinte modelele în cadrul paradelor organizate de noi periodic. În activitatea de creație nu sînt angrenate astfel numai cele cinci femei pe care le-ați cunoscut la atelier, ci toate celelalte muncitoare care nu pierd nici o ocazie să-și dovedească fantezia și hărnicia".

G. COCHINESCU

azi

INFORMAȚII • NOTE • ȘAH • FILATELIE • UMOR
INSEMNĂRI • MUZICĂ • JOCURI • EPIGRAME

SINTAGMĂ DE PRIMĂVARĂ

Se întîmplă ca dimineața să fie senin și liniște-n întreaga fire. La prînz dă să se aburce soarele, dar o fulguială subțire și un nor încruntat pun un ecran, trecător. Spre după-amiază miroase a pămînt reavăn pentru ca spre chindie să vedem soarele roșu, împuternicit să ne privească, totuși. Nu prea se grăbește dumneaei, primăvara. Vine încet, vine cu zgîrcenie. Privim pe geamul tramvaiului, privim. Pare bine afară. Cercetăm cu privirea copacii. Mugurii încearcă deja un răsfăt secret, a crescut lumina, or lumina o așteptau. Lucrurile obosite de peste iarnă par și mai ostenite. În pergole e încă liniște dar fire subțiri, mustăți vegetale cată afară. În parcuri stăruie un aer ce bate-n albastru și irizează violet. Pe un trotuar un grup de adolescenți, băieți și fete, rid dezvelindu-și dinții atît de albi. Văzîndu-i prin geamul de sticlă par, cu tot cu decorul lor de asfalt, cópaci, cu gardul verde al grădinii publice o imagine de cinema în care lumina nu cade numai de sus, ci emană, neîntrerupt, și din pămînt. Și punem un diagnostic de necontestat.

INTRAREA ÎN PROFESIE

Prima promoție de oțelari a Liceului Întreprinderii „1 Mai" din Ploiești a intrat în producție. Și nu oricum, ci printr-un eveniment pregătit amănunțit de Comitetul U.T.C. din întreprindere. A fost organizat un concurs profesional în cadrul Turnătoriei de oțel la care au luat parte cei 27 de absolvenți oțelari. Concurs ce a avut ca scop o verificare a cunoștințelor și abilităților profesionale cît și a aptitudinilor... artistice pentru că faza de întrecere a fost continuată cu o fază dansantă, expresiv subliniată de un program artistic susținut de formațiile artistice girate de comitetul U.T.C. Integrare complexă și o premieră profesională marcată cum se cuvine!

„ȘLAGĂRELE PRIMĂVERII"

Inspirate sînt acele „șlagăre ale primăverii" ce reunesc autografele muzicale ale prestigioșilor interpreți de muzică ușoară Mirabela Dauer și Dan Spătaru, ca și ale îndrăgiților baladiști Ștefan Hrușcă și Vasile Seicaru! Lor adăugîndu-li-se formația vocal-instrumentală „Cupidon", Mircea Drăgan (muzică electronică), Anda Călugăreanu și George Tărnea, amîndoi într-o originală ipostază de mesageri ai poeziei și muzicii tinere, ca și de autori ai prezentării. Aceasta este „cartea de vizită" a noului spectacol al Ansamblului artistic al U.T.C. intitulat „Șlagărele primăverii", care va fi găzduit de orașele Buzău, Brăila, Galați, Tulcea și Medgidia în zilele 17, 18, 19, 20 și 21 martie 1986 în sălile de sport din localitățile respective. O invitație generoasă, deci, pe adresa cititorilor noștri!

(L. Toma).

DOUĂ ȘANTIERE

Uteciștii din sectorul 4 al Capitalei au deschis încă din prima zi a acestei primăveri două șantiere locale de muncă patriotică. Unul dintre ele este în cadrul Întreprinderii de Mașini Grele, celălalt în cadrul Întreprinderii de Motoare Diesel, ambele în cadrul investițiilor. Aflăm de la Comitetul U.T.C. al sectorului că volumul de lucrări în cele două șantiere va fi de circa 14 milioane lei. Deschise în perioada 1 martie — 30 octombrie, șantierele vor fi generoase spații ale muncii tinere pentru țară, ale dăruirii tinerilor din acest important sector al Capitalei.

Un cadou pentru cei mici

O CARTE NOUĂ

Printre cele mai noi apariții la Editura „Ion Creangă" se numără și cartea Anei Maria Buzea apărută în colecția „Micii meșteri mari" sub titlul „Mîinile dibace, iată ce pot face!". Adresîndu-se copiilor, autoarea crede că „cea mai frumoasă jucărie e cea pe care puteți s-o faceți voi singuri". Cartea propune o serie de construcții atractive cum ar fi autoturismul de... carton, automacaraua, construcții „după fantezia voastră", un tractor cu grapă, o autobasculantă, o mașină de cusut, un elicopter, o locomotivă Diesel-electrică și, firește, multe jocuri. Totul simplu, atractiv, menit să dea scîntei imaginației copilăriei.

Foto-album

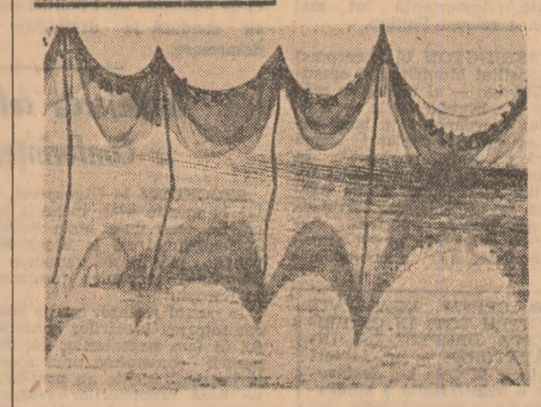

Dantele pe ape...

Filatelie

În ziua de 12 martie a.c., Direcția generală a poștelor și telecomunicațiilor a pus în circulație o emisiune de mărci poștale deosebit de frumoase avînd ca temă „Reproduceri de artă Nicolae Tonitza". Emisiunea este formată din 4 valori.

Veniți cu noi

BUȘTENI — ORAȘUL ALPINIȘTILOR

Bușteni se prezintă astăzi ca o stațiune modernă căutată frecvent de vilegiaturiștii români și străini.

Stațiunea este așezată pe cursul superior al rîului Prahova, la altitudinea de 850—950 m.

Stațiunea a fost vizitată de-a lungul timpului de oameni ai științei, literaturii și artei românești.

Cei care au fost oaspeți ai Buștenilor s-au îndrăgostit de peisajele lor, au vorbit sau au scris despre aceste meleaguri.

Alexandru Vlahuță, cu prilejul documentării lui prin țară, a trecut prin Bușteni, stațiune descrisă în „România Pitorească".

Nestor Urechia, care a locuit în Bușteni, și-a scris aici cărțile dedicate frumuseții Bucegilor și a făcut numeroase excursii pe Caraiman, la Babele, la Peștera, la Vîrful Omu.

Nicolae Iorga, trecînd prin Bușteni, scria: „Peste vreun ceas ești la Predeal (de la Sinaia), trecînd prin căsuțele de vară ale Buștenilor, alt adăpost al bucureștenilor...".

Cîteva popasuri în Bușteni a făcut și George Bacovia, care a fost găzduit de fratele său Eugen, ce locuia în Zamora.

Cunoscutul matematician Gheorghe Țițeica a locuit în casa din strada Paltinului nr. 7, situată în spatele actualului magazin Coștila.

Unul dintre cetățenii de onoare ai orașului a fost Cezar Petrescu. El și-a construit o casă în care a locuit mai mulți ani. Astăzi locuința scriitorului găzduiește un muzeu memorial.

Și-au mai petrecut vacanța, sau au lucrat la Bușteni, I. L. Caragiale, Mihail Sadoveanu, Tudor Vianu. **(Ion Manta).**

Moda

Mai întîi și-nții să nu uităm simbolurile aduse de mărțișoarele primite de la cei dragi sau de la cei cărora le sîntem dragi. Deci, să continuăm să iubim îngemănarea celor două culori, alb și roșu, să continuăm să iubim rozul, culoarea piersicii, movul în toate nuanțele, chiar pînă la lila; să asortăm culorile tuturor lungimilor, simetriilor și mai ales ... asimetriilor. Să începem a renunța la tocul foarte înalt și la... pantaloni. Reîntră în actualitate taiorul și, în funcție de timpul probabil, alte veșminte în ton cu anotimpul. Iar dacă ceea ce vom îmbrăca va fi pe **gustul nostru**, atunci vom fi cu siguranță la modă în această lună pe care am început-o sărbătorindu-ne. **(Elena Ștefănescu)**

ACTE

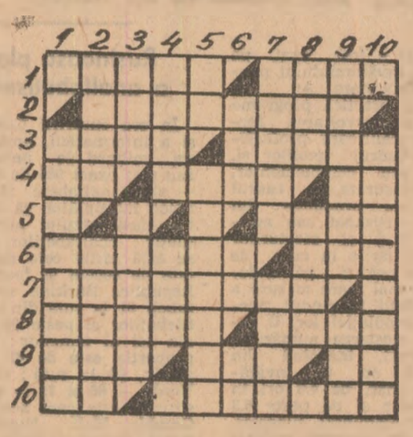

ORIZONTAL: 1) Mapă cu acte — Din scoarță... în scoarță! 2) ...la mînă 3) Marinică! — Act de bună înțelegere 4) 2, 3 la dosar! — Deține acte de valoare — Ce se ia de la foc! 5) Uluit 6) Umblă cu acte juridice — Înscrise în opisuri! 7) Caiet cu acte 8) Veselă — Un gînd curat 9) Usturoiat — Partitură... cu acte — Ren! 10) Tudor Naumescu — Raport pe marginea unui act.

VERTICAL: 1) Legalizează actele oficiale 2) Listă de acte — Hîrtie fină pentru acte (masc.) 3) Geantă de acte poștale — Are de toate 4) Act... ofensiv — Fragment de circulară! 5) Primele la raport! — Iritare 6) Dă-napoi — Tesit! — Deschide oficiul! 7) Soldat... în perspectivă!! — Coaste 8) Puțină comoditate! — Oraș în Ardeal 9) Textul încadrat al unei pagini — E destul timp 10) Un act obișnuit.

LAURIAN BUTURE

Gospodăreşti

Vibrațiile în instalația cu apă apar cînd instalația din apartamentul nostru este defectă. Se pot datora în primul rînd deteriorării garniturilor de la robinetul de trecere sau de la robinetul chiuvetei, garnituri ce vor fi schimbate, în funcție de locul unde se produce vibrația. O altă cauză a vibrațiilor se datorește construcției necorespunzătoare a instalației, în acest caz formîndu-se în conducte pungi de aer. De data asta e nevoie de înlocuirea conductei defecte și deci vom chema specialistul.

Poşta

DESPRE CAREURI

Un interes cu totul deosebit trezesc în rîndul cititorilor rubricii noastre careurile. Tocmai de aceea vom răspunde realizatorilor de careuri și, firește, unora dintre cei care le dezlegă. ● Iulian Moreanu, vechi colaborator al rubricii noastre, este solicitat cu careuri cu problematică din domeniul școlar. ● Gabriel Orhăianu din București, autor de careuri „tari", este așteptat cu teme din tehnică și... muzică tînără. ● George Marină — Sibiu. Careurile trimise de dv. sînt în obiect, au definiții scurte, clare. Dacă ar fi și ceva mai... dificile, ar fi chiar foarte bine. ● Raiu Vasilescu — Ploiești, Stelian Radu-Cacuci — Oradea Laurențiu Nicolae Popa — București, Ioan Schiopu — Tîrgu Neamț, Mihai Marian Popescu — Ploiești, Titus Cheptrosu — Oltenița, Cercul rebusist „Albatros" Oltenița — careuri de nivel mediu, vă așteptăm cu noi teme, cu noi exerciții rebusistice. Invitație pe care o adresăm tuturor cercurilor rebusiste din țară. Și o mențiune, definițiile trebuie să fie cît mai scurte. Mai mulți cititori, printre care și Dumitru Manu din București, se roagă să publicăm și dezlegarea careurilor. Opinăm că un careu „dezlegat"... de fiecare înseamnă deja un răspuns. Dacă la aceleași definiții au fost găsite alte răspunsuri potrivite, e foarte bine, orice careu fiind, se știe, un joc de creație.

Rubrică realizată de EUGEN MIHĂESCU

DE PESTE HOTARE

STIRI / NOTE / COMENTARII

ANUL INTERNAŢIONAL AL PĂCII

Ample acţiuni şi luări de poziţie în favoarea dezarmării

BONN 14 (Agerpres). — Social-democraţii din R.F. Germania resping programul american Iniţiativa de Apărare Strategică, cunoscut sub numele de **„Războiul stelelor"**, ca şi orice participare a firmelor şi concernelor vest-germane la realizarea acestui program — a declarat Johannes Rau, vicepreşedintele Partidului Social-Democrat, premierul landului Renania de Nord-Westfalia, într-un interviu acordat ziarului „Neue Presse". După cum se ştie, Rau este candidatul acestui partid la funcţia de cancelar al R.F. Germania, în viitoarele alegeri în Bundestag.

GENEVA 14 (Agerpres) — **Apărarea păcii în lume prin dezarmare a devenit o condiţie de bază pentru soluţionarea problemelor globale ale prezentului** — a declarat reprezentantul R. D. Germane, Gerald Philipp, în cadrul reuniunii Consiliului pentru Comerţ şi Dezvoltare al U.N.C.T.A.D., care se desfăşoară la Geneva. Politica fatală a „înarmării în loc de dezvoltare" trebuie să fie înlocuită cu obiectivul comun al „dezarmării pentru dezvoltare", a spus el. Amploarea problemelor economice internaţionale reclamă o nouă abordare a căilor de soluţionare a lor. Mai presus de orice este necesară o nouă calitate a cooperării tuturor statelor. Stabilirea unei noi ordini economice internaţionale capătă o importanţă tot mai mare, a relevat Philipp.

WASHINGTON 14 (Agerpres) — Consiliul Municipal al oraşului Chicago — al treilea ca mărime din Statele Unite — a adoptat o ordonanţă în baza căreia oraşul este declarat **„zonă liberă de arma nucleară"**. În ordonanţă se arată că „nici un locuitor al oraşului nu va participa la proiectarea, producţia, amplasarea, folosirea, deservirea sau conservarea armelor nucleare sau a componentelor lor". În document se cere, de asemenea, transferarea în decurs de 2 ani a întreprinderilor industriale din oraş care se ocupă cu asemenea activităţi.

OSLO 14 (Agerpres) — Organizaţia antirăzboinică din Norvegia **„Mişcarea populară împotriva războiului"** a dat publicităţii o declaraţie în care se arată că sporirea prezenţei militare a N.A.T.O. în nordul Europei duce în mod inevitabil la creşterea încordării şi ameninţă securitatea statelor din regiune. În document se atrage atenţia asupra intensificării, în ultimul timp, a presiunilor asupra Norvegiei din partea N.A.T.O., ceea ce contravine intereselor naţionale ale ţării, care nu are nevoie de militarizare, ci de aplicarea unei politici care să conducă la destindere şi dezarmare.

● „CEREM EGALITATE PENTRU TOŢI ÎN CE PRIVEŞTE DREPTUL LA ÎNVĂŢĂTURĂ" — sub această lozincă, la Oslo s-a desfăşurat o manifestaţie a studenţilor de la instituţiile de învăţământ superior din capitala Norvegiei. Studenţii au străbătut străzile oraşului, după care a avut loc un miting în piaţa centrală din faţa Universităţii. Participanţii şi-au exprimat protestul împotriva politicii guvernului, care afectează sistemului învăţământului superior. Ei au cerut sporirea alocaţiilor pentru nevoile învăţământului şi reducerea taxelor de studii.

Dezvoltarea colaborării româno-malayeziene

KUALA LUMPUR 14 (Agerpres) — La Kuala Lumpur s-au încheiat lucrările celei de-a treia sesiuni a Comisiei mixte guvernamentale româno-malayeziene de cooperare economică şi tehnică. Delegaţiile celor două ţări au fost conduse de miniştrii de externe, care au subliniat că rezultatele sesiunii se înscriu în spiritul convorbirilor şi înţelegerilor bilaterale la nivel înalt.

A fost semnat un protocol care cuprinde măsuri vizînd o creştere însemnată a schimburilor comerciale, pe baze echilibrate, precum şi dezvoltarea cooperării economice, reciproc avantajoase, în diferite domenii de interes comun, de natură să dea un puternic impuls relaţiilor economice bilaterale, pornindu-se de la necesităţile şi posibilităţile economiilor naţionale ale României şi Malayeziei.

★

Ministrul român al afacerilor externe a avut convorbiri cu omologul său malayezian şi întîlniri de lucru cu miniştrii transporturilor, comerţului şi industriei, energiei electrice, poştelor şi telecomunicaţiilor, precum şi cu conducerea companiei de stat Petronas.

● LA CHEMAREA SINDICATELOR democrate din Italia, vineri a început o grevă generală a salariaţilor din sectorul construcţiilor, relatează agenţia T.A.S.S. Greviştii cer încheierea unor noi contracte colective care să prevadă îmbunătăţirea condiţiilor de muncă şi de viaţă.

Încheierea celei de-a 9-a sesiuni a Conferinţei de la Stockholm

STOCKOLM 14 (Agerpres). — La 14 martie s-au încheiat lucrările celei de-a noua sesiuni a Conferinţei de la Stockholm pentru măsuri de încredere şi securitate şi pentru dezarmare în Europa.

În cursul sesiunii care a marcat intrarea lucrărilor conferinţei în faza negocierilor efective pentru convenirea unui acord, ţările participante au prezentat, pe baza propunerilor avansate anterior, texte, formulări, idei şi sugestii menite să concure la elaborarea viitorului acord.

În toate cele cinci organe de lucru ale conferinţei au fost convenite texte de acord, care deschid posibilităţi pentru intensificarea şi accelerarea negocierilor în domeniile nerecurgerii la forţă, verificării şi controlului măsurilor de încredere şi de securitate, schimbului de calendare anuale asupra activităţilor militare notificabile, modalităţilor de notificare şi de invitare a observatorilor şi regimului de observare a activităţilor militare.

Climatul de lucru din cadrul sesiunii a permis, pe de o parte, o abordare graduală a problemelor aflate în atenţia negociatorilor iar, pe de altă parte, a stimulat căutările prin eforturi conjugate ale căilor şi metodelor prin care să se asigure respectarea intereselor de securitate ale tuturor statelor participante.

Delegaţia României a participat activ la negocieri. Ideile şi propunerile avansate de reprezentanţii ţării noastre au fost primite cu interes de delegaţii altor state participante şi au contribuit nemijlocit la elaborarea primelor texte de acord.

Negocierile de la Stockholm vor fi reluate la jumătatea lunii aprilie a.c., statele participante la conferinţă propunîndu-şi să ajungă la un prim acord în domeniul încrederii şi securităţii militare înainte de începerea lucrărilor reuniunii general-europene de la Viena din toamna acestui an.

Hotărîre adoptată de Biroul Politic al C.C. al P.C.U.S.

MOSCOVA 14 (Agerpres). — Biroul Politic al C.C. al P.C.U.S. a aprobat măsurile prioritare privind organizarea transpunerii în viaţă a hotărîrilor Congresului al XXVII-lea al P.C.U.S., studierea şi explicarea documentelor acestuia, adoptînd o hotărîre în acest sens — informează agenţia T.A.S.S.

Biroul Politic al C.C. al P.C.U.S. a dat o înaltă apreciere cuvîntărilor rostite la congres de reprezentanţii partidelor din alte ţări, solidarităţii exprimate faţă de linia politică a P.C.U.S. şi statului sovietic. Departamentele corespunzătoare au fost însărcinate să promoveze şi în viitor cu consecvenţă linia spre întărirea şi dezvoltarea pe toate căile a colaborării cu ţările socialiste fraţeşti, în sprijinul tuturor forţelor care se pronunţă pentru progres social, pentru pacea şi securitatea popoarelor.

Explicarea documentelor congresului — se arată în hotărîre — va fi corelată strîns cu acţiuni energice vizînd accelerarea dezvoltării social-economice a ţării, întărirea disciplinei şi ordinii, perfecţionarea democraţiei.

Au fost examinate, totodată măsuri pentru perfecţionarea pe mai departe a conducerii sectoarelor complexului energetic şi de combustibil, precum şi măsuri privind extinderea colaborării în aceste domenii cu ţările membre ale C.A.E.R.

Congresul P. C. din Slovacia

PRAGA 14 (Agerpres). — În cadrul lucrărilor Congresului P.C. din Slovacia, care se desfăşoară la Bratislava, a luat cuvîntul Gustav Husak, secretar general al C.C. al P.C. din Cehoslovacia. Referindu-se la pregătirile pentru cel de-al XVII-lea Congres al P.C. din Cehoslovacia, vorbitorul a subliniat că, în această perspectivă, abordarea critică a problemelor şi sarcinilor capătă o însemnătate hotărîtoare — relatează agenţia C.T.K. Arătînd că nu există sector în care să nu fie posibilităţi pentru a munci mai bine, a obţine rezultate şi mai bune, el a insistat asupra necesităţii ca, în interesul dezvoltării social-economice, să se folosească mai eficient rezervele existente, fondurile de producţie şi timpul de muncă, să se întărească disciplina şi ordinea. În acest proces — a adăugat vorbitorul — un rol extrem de important revine aplicării mai eficiente a cuceririlor progresului tehnico-ştiinţific.

Totodată, Gustav Husak a subliniat că actualul Congres al P.C. din Slovacia şi Congresul al XVII-lea al P.C. din Cehoslovacia vor stabili, pentru cel de-al optulea cincinal şi pentru perioada pînă în anul 2000, sarcinile dezvoltării economice şi sociale şi mai dinamice a Cehoslovaciei.

Plenara C.C. al P.M.U.P.

VARŞOVIA 14 (Agerpres) — La Varşovia s-au desfăşurat lucrările plenarei C.C. al P.M.U.P. Plenara, relatează agenţia P.A.P., a adoptat hotărîrea de a supune dezbaterii întregului popor Tezele C.C. al P.M.U.P., pregătite în vederea Congresului al X-lea al P.M.U.P.

A fost adoptată totodată hotărîrea privind convocarea Congresului al X-lea al P.M.U.P. la 29 iunie 1986, la Varşovia.

Plenara a aprobat, de asemenea, o hotărîre privind politica de cadre.

În încheierea lucrărilor a luat cuvîntul Wojciech Jaruzelski, prim-secretar al C.C. al P.M.U.P.

Administraţia S. U. A. se opune interzicerii experienţelor nucleare

WASHINGTON 14 (Agerpres) — Răspunzînd declaraţiei secretarului general al C.C. al P.C.U.S., Mihail Gorbaciov, potrivit căreia U.R.S.S. va prelungi moratoriul unilateral asupra experienţelor nucleare şi după expirarea lui la 31 martie a.c. pînă la primul test american de acest gen, Administraţia Statelor Unite a anunţat că se opune, în continuare, interzicerii experienţelor cu arma atomică, informează agenţiile internaţionale de presă.

Purtătorul de cuvînt al Casei Albe, Larry Speakes, a arătat că S.U.A. acordă prioritate „ameliorării procedurilor de verificare" a tratatelor privind limitarea testelor nucleare subterane şi experienţele nucleare în scopuri paşnice, reafirmînd că realizarea de „controale la fata locului reprezintă un element esenţial pentru politica lor de verificare".

Declaraţia lui Larry Speakes — observă agenţia Associated Press — reflectă o schimbare în poziţia Administraţiei Reagan. Agenţia citează, în acest sens, precizarea congresmanului Berkley Bedell — coautor al rezoluţiei adoptate de Camera Reprezentanţilor prin care se cere preşedintelui Reagan să negocieze cu U.R.S.S. un tratat de interzicere a experienţelor nucleare —, care a declarat: „Administraţia a susţinut o îndelungată perioadă că un tratat cuprinzător de interzicere a testelor cu arme nucleare nu este verificabil. Acum, ea şi-a schimbat poziţia".

Comentariul ZILEI

FRANŢA — *Un scrutin cu mai multe necunoscute*

Mîine, 16 martie, alegeri legislative în Franţa. Circa 40 de milioane de francezi sînt chemaţi să stabilească, prin votul lor, configuraţia viitoarei Adunări Naţionale (parlamentul), compusă, în virtutea noilor reglementări electorale, din 577 de deputaţi. Se află în competiţie 6 944 de candidaţi, între care cei 37 de miniştri din actualul guvern socialist, numeroase alte personalităţi de prim-plan, reprezentînd întregul spectru de orientări, de la stînga la dreapta, de pe eşichierul politic francez.

În ajunul importantului test electoral — scrie A.F.P. — nici una dintre forţele politice angrenate în „competiţia legislativelor" nu poate fi sigură că va obţine acea majoritate absolută, confortabilă, care să permită o guvernare fără probleme. La acest nivel necunoscutele sînt multiple, iar în absenţa unor sondaje de ultimă oră — legea electorală interzice publicarea unor asemenea sondaje în săptămîna dinaintea alegerilor — observatorii se mulţumesc să elaboreze scenarii a căror valabilitate nu va putea fi probată decît după consumarea scrutinului de mîine. În acest climat caracterizat de incertitudini, presa pariziană vorbeşte totuşi de un scor strîns între principalele grupări aflate în competiţie, cu un eventual uşor avans de partea coaliţiei formaţiilor gaullistă şi liberală. O asemenea eventualitate, luată în considerare de mai mulţi observatori, lasă să se întrevadă trei variante apreciate de A.F.P. drept posibile: prima se referă la o victorie a coaliţiei de dreapta, care, dacă ar obţine cel puţin 320 din cele 577 de mandate, ar fi cea mai bine plasată pentru formarea noului guvern şi punerea în aplicare a platformei electorale a opoziţiei; a doua variantă are în vedere obţinerea de către coaliţia gaullişti-liberali a unei majorităţii fragile, caz în care preşedintele François Mitterrand, în virtutea prerogativelor sale, ar putea desemna ca prim-ministru o personalitate considerată a fi mai moderată decît aspiranţii cei mai bine plasaţi în prezent pentru funcţia de premier, între aceştia cele mai mari şanse fiind acordate lui Jacques Chirac, liderul Adunării pentru Republică şi primar al Parisului. Printre moderaţi sînt citaţi îndeosebi fostul premier Jacques Chaban Delmas şi Simone Veill, fostă preşedintă a Parlamentului vest-european; cea de-a treia variantă se referă la situaţia în care nici unul dintre partide nu va putea să-şi asigure majoritatea necesară guvernării de unul singur şi în care socialiştii ar obţine circa 30 la sută din sufragii. Guvernarea ar urma în consecinţă să fie asigurată de un cabinet socialist minoritar.

Este semnificativ de remarcat că în toate aceste trei scenarii, făcute publice în ajunul alegerilor, nu se ia în calcul posibilitatea unei victorii a partidului socialist, al actualului preşedinte François Mitterrand. Se invocă, în cercurile politice franceze, „uzura unei guvernări" într-un context de criză economică, iar adversarii socialiştilor subliniază faptul că aceştia nu au reuşit să stăvilească — aşa cum promiseseră în 1981, data ultimelor alegeri legislative, la care obţinuseră o victorie confortabilă — creşterea somajului, care afectează, în prezent, 2,3 milioane de persoane, din care mai mult de jumătate sînt tineri. Se precizează că la subţierea imaginii de marcă a partidului de guvernămînt a mai contribuit o multitudine de factori, între care politica de austeritate ce a pus un accent prioritar pe reducerea inflaţiei, o serie de disensiuni apărute între preşedinte şi primul ministru, precum şi unele nereuşite pe planul politiciei externe. Oricum, şi în legătură cu acest aspect, se poate aprecia că jocurile nu au fost încă făcute, întrucît nici la precedentele alegeri, în ajunul acestora, nu se contura un succes atît de categoric al socialiştilor, aşa cum a fost cel din 1981.

În ceea ce priveşte platforma socialiştilor pentru actualele alegeri, ea preconizează situarea pe o poziţie prioritară a eforturilor pentru crearea de noi locuri de muncă, asigurarea unei creşteri economice fără dezechilibrarea balanţei externe, continuarea modernizării industriei şi a luptei contra inflaţiei, stabilirea unui venit minim garantat şi realizarea unei mai mari echităţi sociale etc., opţiunile de politică externă neaducînd prea multe elemente de noutate.

Opoziţia, formată din trei componente de bază (Adunarea pentru Republică, a lui Jacques Chirac, Uniunea pentru Democraţia Franceză, din care face parte şi gruparea fostului preşedinte Valéry Giscard d'Estaing, Centrul Democraţilor Sociali, al cărui lider este fostul premier Raymond Barre, care nutreşte serioase ambiţii în perspectiva viitoarelor alegeri prezidenţiale programate pentru 1988) propune alegătorilor o serie de măsuri vizînd stabilirea unei creşteri economice egale sau superioare celei din ţările Pieţei comune, anularea deciziilor de naţionalizare a şase mari întreprinderi industriale, precum şi a băncilor şi instituţiilor de asigurare naţionalizate de guvernul socialist în 1982, stimularea concurenţei în toate sectoarele, suspendarea impozitelor asupra marilor averi etc.

Partidul Comunist Francez, care a avut reprezentanţi în guvernul rezultat după alegerile precedente, pînă la retragerea acestora din cabinet şi trecerea în „opoziţia activă", a chemat alegătorii să voteze în favoarea candidaţilor săi, care militează pentru o societate echitabilă, pentru progres, pentru apărarea drepturilor oamenilor muncii. Desigur, noua situaţie creată în relaţiile P.C.F.—P.S.F. va aduce noi elemente în ecuaţia alegerilor de mîine, de care ar putea profita forţele liberalo-centriste sau de dreapta.

Dar, dincolo de dezbaterile specifice campaniei electorale privind platformele fiecărei grupări politice, opinia publică franceză a fost şi va fi confruntată, pînă luni, cu o enigmă greu de soluţionat: în eventualitatea unui viitor cabinet al opoziţiei liberalo-gaulliste, care vor fi raporturile dintre un asemenea guvern şi preşedintele socialist al cărui mandat este valabil pînă în 1988? Termenul cel mai des folosit a fost cel de „coabitare", cu toate că şi aici poziţiile sînt nuanţate în funcţie de interese de moment sau de perspectivă. Deşi François Mitterrand anunţase în mai multe rînduri că îşi va exercita pînă la capăt mandatul, indiferent de rezultatele scrutinului de mîine, acţionînd pentru temperarea unor măsuri „extreme" ale unui eventual cabinet de dreapta, ziarul „Le Monde" vehicula recent o serie de zvonuri din anturajul preşedintelui, în sensul că acesta nu ar exclude posibilitatea unei demisii în cazul unei victorii masive a opoziţiei, ceea ce ar antrena o serioasă criză constituţională şi organizarea de noi alegeri pentru funcţia de şef al statului. S-ar putea ca un asemenea zvon să nu fie străin de ideea creării unei stări de emotivitate în rîndul electoratului, ataşat tradiţional sistemului prezidenţial al celei de-a V-a Republici. O manevră de a atrage pe cei circa 18 la sută alegători nedecişi încă pentru cine să voteze? Cel puţin această întrebare şi-o pune comentatorul A.F.P., relevînd, pe post de concluzie, multitudinea de necunoscute ale alegerilor de mîine...

AUREL PERVA

LUMEA SECOLULUI XX

Dezvoltarea învăţămîntului — preocupare majoră a ţărilor în curs de dezvoltare

Dacă se compară nivelul atins de şcolarizare în ţările industrializate cu cele din ţările în curs de dezvoltare, se pot constata realităţi dureroase pentru secolul revoluţiei tehnico-ştiinţifice pe planeta noastră. Astfel, învăţămîntul secundar din ţările în curs de dezvoltare este urmat de 32 la sută dintre copii, faţă de 79 la sută în ţările industrializate. Numai 7,2 la sută din tinerii ţărilor în curs de dezvoltare ajung studenţi, faţă de 31 la sută în cazul tinerilor din ţările dezvoltate ale planetei. Un decalaj care vorbeşte de la sine. În prezent, în ţările în curs de dezvoltare se desfăşoară un amplu efort propriu pentru formarea de cadre naţionale, pentru reducerea marilor decalaje economice care le separă de ţările industrializate occidentale, o veritabilă grea moştenire din perioada dominaţiei coloniale. România, care a reuşit, bazîndu-se pe propriile forţe, să cunoască, într-un timp scurt, o puternică înflorire economică, acordă un însemnat sprijin ţărilor în curs de dezvoltare în vederea formării cadrelor naţionale. Astfel, mii şi mii de tineri din Africa, Asia şi America Latină studiază în România. Pe de altă parte, numeroşi specialişti români participă în diferite ţări în curs de dezvoltare la activitatea internă pe care acestea o desfăşoară pentru făurirea unei economii naţionale cît mai avansate.

Schimbări profunde în structura sistemului educaţional

În ţările în curs de dezvoltare se depun mari eforturi pentru formarea cadrelor atît de necesare progresului economiei lor. Însă urmările îndelungatei dominaţii coloniale se fac din plin simţite. Un mare număr de copii şi tineri, arată un studiu al Biroului Internaţional al Muncii, nu pot urma deloc sau numai trepte elementare ale şcolilor. Iar formele de învăţămînt, moştenite în multe cazuri de la sistemele şcolare tradiţionale din fostele metropole nu-i pregătesc pe cei ce le urmează pentru nevoile reale ale dezvoltării economice şi sociale ale ţărilor respective. Limitele economice, greşita orientare a sistemului educaţional au creat dificila problemă a absolvenţilor învăţămîntului mediu care nu găsesc locuri de muncă în profesiile în care s-au calificat, în timp ce satele se depopulează şi sînt lipsite de mîna de lucru calificată, necesară dezvoltării în forme moderne a agriculturii.

Cerinţele majore ale progresului economic şi social impuneau schimbări adînci în structura învăţămîntului. În consecinţă, în anii '60 au fost aplicate în numeroase ţări în curs de dezvoltare reforme ale învăţămîntului. Sistemul educaţional a fost axat pe principiul învăţămîntului pentru autodezvoltare. Au fost aplicate în practică programe centrate pe dezvoltarea formelor de calificare profesională din cadrul şcolilor şi, separat sau complementar, cele desfăşurate în cadrul unităţilor de producţie din industrie, artizanat sau agricultură. Rod al eforturilor depuse de ţările în curs de dezvoltare pentru pătrunderea în cît mai mare măsură a luminii cărţii în rîndul tinerilor, al populaţiei lor, îl reprezintă creşterea numărului de înscrieri, începînd din 1960, de 2,4 ori în învăţămîntul primar, de 4,6 ori în cel secundar şi de peste 6,3 ori în învăţămîntul superior. Numărul de înscrieri realizat în intervalul amintit la toate nivelurile a crescut cu 181 la sută faţă de 31 la sută în ţările industrializate. Rezultatele ce s-au obţinut în aceşti ani au fost posibile datorită mobilizării unor importante forţe şi resurse. Efortul propriu al ţărilor aşa-zisei „lumi a treia", pentru asigurarea pregătirii de cadre naţionale calificate necesare dezvoltării se impune conjugat cu eforturile comune ale tuturor statelor pentru punerea în funcţiune a unor mecanisme internaţionale de natură să ridice de pe umerii ţărilor în curs de dezvoltare povara pe care o impune astăzi accesul la progresul tehnic, la cuceririle ştiinţei şi tehnicii moderne.

Ruşinoasa plagă a analfabetismului

În era cuceririi Cosmosului şi a informaticii, aproximativ un miliard de persoane — sau mai exact 985 de milioane — sînt analfabete. Nu este deloc întîmplător că în fruntea clasamentului privind situaţia analfabeţilor pe glob se află ţările cele mai afectate de secetă şi foamete. În Republica Burkina sînt analfabeţi 91 la sută din numărul bărbaţilor şi peste 99 la sută din cel al femeilor; în Ciad proporţia este de 63 şi, respectiv, 99 la sută; în Capul Verde — 66 şi 79 la sută, şi situaţia este cam aceeaşi în Gambia, Mali, Niger, arată ziarul italian „Corriere della Serra", Este un fapt de necontestat că, deşi rata analfabetismului în lume s-a diminuat, numărul absolut al analfabeţilor nu a încetat să sporească, datorită insuficienţei infrastructurii şcolare create faţă de rapida creştere demografică. Şi astfel, cu toată reducerea pe parcursul unui deceniu a procentului persoanelor fără ştiinţă de carte de la 33 la sută la circa 28 la sută din populaţia globului, totalul lor s-a mărit în medie cu 5,4 milioane pe an. Ca o expresie a discriminării, analfabetismul femeilor s-a menţinut mai pronunţat, de pildă, afectînd în 1982 un procent de 33,9 la sută din totalul persoanelor de sex feminin, comparativ cu 23,3 la sută din totalul bărbaţilor.

Practic, se poate afirma că nu există ţară în curs de dezvoltare care printre problemele prioritare de ordin economico-social să nu fi înscris şi lichidarea neştiinţei de carte. Marea campanie de alfabetizare din Nicaragua se profilează ca unul din obiectivele prioritare ale procesului revoluţionar. În Etiopia a luat sfîrşit cea de-a 12-a etapă a campaniei naţionale de lichidare a analfabetismului care a început în 1979. În perioada care a trecut, peste 11 milioane de persoane au învăţat să scrie şi să citească, ceea ce reprezintă peste jumătate din populaţia adultă a ţării. În Venezuela urmează să fie pus în aplicare un program guvernamental vizînd eradicarea analfabetismului. La realizarea sa vor participa 20 000 de voluntari. În oraşul Kano din Nigeria a fost creat primul centru naţional de luptă împotriva neştiinţei de carte. Autorităţile de resort din Irak intenţionează să cuprindă într-un program de alfabetizare toate persoanele care au fost nevoite să abandoneze şcoala înainte de termen sau care nu au putut fi incluse pînă acum în proiectele de alfabetizare. În cadrul măsurilor de lichidare a neştiinţei de carte, autorităţile argentiniene au înfiinţat o amplă reţea de instituţii şcolare gratuite. Peste 4 milioane de locuitori între 15 şi 80 de ani au fost înscrişi în acest an şcolar la cursurile de alfabetizare. Guvernul Republicii Burkina a elaborat un program de lichidare a analfabetismului pînă în anul 2 000. A fost lansat un apel cadrelor didactice, studenţilor, funcţionarilor să participe în mare număr la această acţiune naţională. În Thailanda se desfăşoară o amplă acţiune de alfabetizare, la sfîrşitul căreia — anul viitor — este de aşteptat ca peste două milioane de neştiutori de carte să fie în măsură să scrie şi să citească. În cadrul programului de alfabetizare elaborat de guvernul ecuadorian, în întreaga ţară au fost create şi funcţionează 5 200 de centre de instruire, marea lor majoritate aflîndu-se în zonele rurale. Desigur, eradicarea analfabetismului necesită alocarea unor mari mijloace financiare. Este evident, însă, că mijloacele financiare nu lipsesc pentru ca toţi oamenii de pe glob să se poată bucura de accesul la unul din cele mai elementare drepturi ale fiinţei umane, dreptul la ştiinţa de carte, ele există, dar sînt folosite în alte scopuri. Renunţarea la cursa iraţională a înarmărilor ar duce nu numai la eliminarea pentru totdeauna a analfabetismului de pe Terra, ci şi la rezolvarea a numeroase alte fenomene negative care afectează populaţia globului.

„Aspirarea creierelor"

După estimările UNCTAD, în ultimii 15 ani ţările industrializate din Occident au privat lumea a treia de 300 000 de oameni de ştiinţă, ingineri, medici şi alţi specialişti, în afară de muncitorii calificaţi. În prezent, în aceste ţări sînt atraşi anual peste 50 000 de medici, tehnicieni şi ingineri din Africa, Asia şi America Latină. Practic, aceasta înseamnă un transfer de tehnologie în sens invers, adică din ţările subdezvoltate spre statele occidentale. Aproape 245 000 dintre aceşti specialişti au ajuns în Statele Unite, Marea Britanie sau Canada. Potrivit statisticilor întocmite de experţi, numai în Europa occidentală sînt angajaţi peste 30 000 de absolvenţi universitari africani. În Statele Unite, Marea Britanie, Canada Australia şi R.F. Germania au fost „aspiraţi" circa 120 000 de medici din aşa-zisa „lume a treia". În consecinţă, majoritatea zdrobitoare a ţărilor în curs de dezvoltare este lipsită de o parte considerabilă a cadrelor specializate proprii, atît de necesare pentru realizarea programelor lor de înscriere fermă pe făgaşul progresului şi dezvoltării. Profesorul Titmuss, de la Universitatea din Londra, afirma în legătură cu acest subiect: „Statele Unite primesc un capital uman aşa cum alte ţări primesc un ajutor financiar, dar în ce priveşte capitalul uman nu se plăteşte ţării care îl acordă, nu există nici interes, nici cea mai mică intenţie de a rambursa într-o bună zi acest împrumut... Cu alte cuvinte, producţia acestei „mărfi-talentul" sau „capital-uman" este în întregime finanţată de ţările care au cele mai puţine mijloace şi care au cea mai mare nevoie de această „materie cenuşie". Ţinînd cont că pregătirea unui specialist necesită fonduri de circa 53 000 de dolari, „exodul creierelor" asigură ţărilor industrializate occidentale uriaşe profituri suplimentare. În schimb, provoacă uriaşe pierderi statelor în curs de dezvoltare, care sînt nevoite să cheltuiască anual aproximativ 100—150 milioane de dolari, pentru înlocuirea unor asemenea pierderi. Ele sînt în mod brutal jefuite în schimbul accentuării foametei, mizeriei, bolilor şi a întîrzierii procesului de dezvoltare economică.

TUDOR PRELIPCEANU

Conflictul dintre Iran şi Irak

BAGDAD 14 (Agerpres) — Un purtător de cuvînt militar irakian, citat de agenţiile Reuter şi France Presse, a anunţat că, vineri, forţele armate irakiene au recucerit întreg teritoriul zonei Chwarta, din partea de nord a frontului, ocupată de trupele iraniene la sfîrşitul lunii trecute. Purtătorul de cuvînt a adăugat că în cursul acţiunii au fost scoase din luptă opt unităţi militare iraniene.

TEHERAN 14 (Agerpres) — Avioane de luptă iraniene au bombardat, vineri, terminalul petrolier irakian Al Amaya, situat în apropierea peninsulei Fao din sud-estul Irakului, a anunţat postul de radio Teheran citat de agenţiile internaţionale de presă.

ORIENTUL MIJLOCIU

BEIRUT 14 (Agerpres) — Bombardamente puternice de artilerie au avut loc, vineri, la 10 km est de oraşul Saida, în sudul Libanului, între luptători libanezi din rezistenţă şi forţe ale Armatei Libanului de Sud, creată şi finanţată de Israel, anunţă agenţiile internaţionale de presă. Bombardamentele, calificate drept cele mai violente din ultimele două luni, au pricinuit pagube materiale şi taberelor de refugiaţi palestinieni de la Ain Heloue şi Myeh Myeh, situate la sud şi est de Saida, arată agenţia France Presse.

În cursul zilei de vineri, au fost semnalate totodată lupte în localităţile din jurul palatului prezidenţial de la Bikfaya, situat la 18 km nord-est de Beirut, precum şi în zona de munte de la Souk el Gharb, la est de capitală.

La Beirut au continuat contactele diplomatice consacrate normalizării situaţiei din ţară, Preşedintele Libanului, Amin Gemayel, a conferit cu şeful forţelor armate naţionale, Michel Aoun, abordînd o serie de probleme privind securitatea teritoriului.

AMMAN 14 (Agerpres) — Problema palestiniană constituie cea mai importantă problemă a ţărilor arabe şi esenţa conflictului dintre Israel şi ţările arabe — se arată în rezoluţia adoptată de Conferinţa de la Amman a Uniunii Interparlamentare Arabe. Nici o ţară din zonă nu poate soluţiona unilateral această problemă, se arată în document, precizîndu-se că este necesară convocarea unei conferinţe internaţionale, sub egida O.N.U., la care să participe toate părţile interesate, inclusiv O.E.P. — reprezentantul legitim şi unic al poporului palestinian —, S.U.A., U.R.S.S., alţi membri permanenţi ai Consiliului de Securitate.

PE SCURT

● LA HONG KONG s-au desfăşurat lucrările celei de-a treia şedinţe a Grupului mixt de legătură chino-britanic, creat în august 1984, în scopul asigurării unui transfer normal al puterii în Hong Kong. Potrivit unui comunicat citat de agenţia China Nouă, părţile au continuat dezbaterea problemelor aflate în atenţia grupului, obţinîndu-se rezultate pozitive. Următoarea şedinţă a grupului va avea loc la Londra, între 22 şi 25 iulie 1986.

● ÎNTRUNITĂ LA VIENA, PLENARA C.C. AL P.C. DIN AUSTRIA a examinat pregătirile pentru cel de-al XXVI-lea Congres al partidului, transmite agenţia T.A.S.S. Totodată, au fost dezbătute problemele actuale ale luptei împotriva neonazismului. Comuniştii austrieci, se arată într-un raport prezentat la plenară, cer interzicerea tuturor grupărilor neofasciste şi a activităţilor propagandistice.

● DESCHIZÎND LUCRĂRILE CONFERINŢEI miniştrilor comerţului din cele 46 de ţări membre ale Organizaţiei Conferinţei Islamice (O.C.I.), care a început la Istanbul, preşedintele Turciei, Kenan Evren, a trasat un tablou întunecat situaţiei economice internaţionale, relatează agenţia Reuter.

AGENDĂ COSMICĂ

MOSCOVA 14 (Agerpres) — După cum transmite agenţia TASS, zborul navei cosmice sovietice „Soiuz T-15", avînd la bord pe cosmonauţii Leonid Kizim şi Vladimir Soloviev, se desfăşoară normal. În conformitate cu programul de zbor, cei doi cosmonauţi au procedat vineri la verificarea diferitelor agregate şi sisteme ale navei şi au efectuat o corectare a orbitei pe care evoluează „Soiuz T-15". Ei au continuat pregătirile în vederea cuplării cu staţia orbitală „Mir".

Cei doi cosmonauţi se simt bine.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti, Piaţa Scînteii, Tel. 17 60 10, 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poştale şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii — Tiparul: Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii". Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA" — Sectorul export-import presă P.O. Box 12—201, telex 10376 prsfir Bucureşti, Calea Griviţei nr. 64—66.

40 362